

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

74'üncü Birleşim 23 Nisan 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	138
II.- GELEN KÂĞITLAR	139
III.- ÖZEL GÜNDEM	148
<i>A) 23 NİSAN GÖRÜŞMELERİ</i>	<i>148:169</i>
1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104'üncü yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması ile günün anlam ve öneminin belirtilmesi görüşmeleri	148:169
IV.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	170
1.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, TBMM TV'nin TBMM faaliyetleri dışında yayınlanan programlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/10154)	170:172

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açıldı.

Başkanlık Divanı teşekkül etmediğinden, alınan karar gereğince, 23 Nisan 2024 Salı günü saat 14.00'te toplanmak üzere 14.02'de birleşime son verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER

Başkan Vekili

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 118

19.04.2024 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2108) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.04.2024)

2.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın; Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2109) (İçişleri ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.04.2024)

Genel Görüşme Önergesi

1.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 31 Mart 2024 yerel seçimlerinde Ordu ilinde yaşandığı iddia edilen seçim usulsüzlüklerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (8/31) (Başkanlığa geliş tarihi:16.04.2024)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 31 Mart 2024 yerel seçimlerinde yaşandığı iddia edilen seçim usulsüzlüklerin araştırılması gerekli önlemlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1157) (Başkanlığa geliş tarihi:16.04.2024)

2.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Türkiye'nin İsrail ile olan ticari ilişkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1158) (Başkanlığa geliş tarihi:16.04.2024)

3.- SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, mevcut hayat pahalılığının sebeplerinin araştırılarak özellikle emekliler ve dar gelirli kesimlerin olumsuz hayat koşullarının sona erdirilmesine dair alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1159) (Başkanlığa geliş tarihi:16.04.2024)

4.- DEM PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, emekli vatandaşların yaşadığı sorunların araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1160) (Başkanlığa geliş tarihi:17.04.2024)

5.- SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Türkiye'nin İsrail ile olan ticari ilişkilerinin araştırılması ve ilan edilen ihracat kısıtlamalarının etkinliğinin belirlenebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1161) (Başkanlığa geliş tarihi:17.04.2024)

6.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Betaş ve 20 Milletvekilinin, Türkiye'deki çocuk yoksulluğunun tüm boyutlarıyla araştırılması ve çocuk yoksulluğunun önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1162) (Başkanlığa geliş tarihi:17.04.2024)

7.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 15 Temmuz darbe girişimi sırasında dağıtılan ve hala kayıp olan silahların akıbetinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1163) (Başkanlığa geliş tarihi:17.04.2024)

8.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz ve 20 Milletvekilinin, artan kadın intiharlarının ve şüpheli ölümlerin nedenlerinin tüm yönleriyle incelenmesi ve gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1164) (Başkanlığa geliş tarihi:18.04.2024)

9.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir ve 19 Milletvekilinin, Ağrı ilinde yaşanan intihar vakalarının nedenlerinin araştırılarak gerekli önleyici tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1165) (Başkanlığa geliş tarihi:18.04.2024)

22.04.2024 Pazartesi**Yazılı Soru Önergeleri**

1.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, gıda enflasyonunun önlenmesine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/10911) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.03.2024)

2.- İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in, örtülü ödeneye ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/10912) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.03.2024)

3.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, bir partinin kamu kaynakları ile yapılan yatırımları seçim propagandası olarak kullandığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/10913) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.03.2024)

4.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Dicle ilçesinde bulunan yas evinin kullanılmasının belediye tarafından engellendiği iddiasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/10914) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.03.2024)

5.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cüpolo'nun, 31 Mart 2024 tarihinde gerçekleşecek yerel seçimler için yürütülen kampanyalara ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/10915) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2024)

6.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, 11 Mart 2023 tarihinde Ziraat Bankası tarafından yapılan altın alımına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/10916) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

7.- Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın, orta dalga radyo yayınları ile ilgili verilere ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/10917) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2024)

8.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, bir iş insanı ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10918) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.02.2024)

9.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, bir yolsuzluk iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10919) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.02.2024)

10.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Karabük Üniversitesinde eğitim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile ilgili bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10920) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilerle ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10921) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10922) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevinden tahliye edilen bir mahkumun kaçırılarak ailesinin tehdit edildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10923) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde gerçekleştirilen açık görüşlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10924) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vatandaşlıktan çıkarılan bir kişinin yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10925) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kütahya T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10926) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10927) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10928) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir kişinin nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10929) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tutuklu bir vatandaşın kendisinin ve kızının yargılama süreçleri ile ilgili iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10930) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

21.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cüpolo'nun, Kavak S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10931) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum H Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10932) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iki mahkuma bulundukları cezaevinde uygulanan disiplin cezalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10933) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Y Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10934) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10935) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum H Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10936) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

27.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10937) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10938) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun kapasitesinin yetersiz olduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10939) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

30.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Yalvaç Kaymakamlığı tarafından verilen yardımların bir belediye başkan adayı tarafından dağıtıldığı iddiasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10940) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

31.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10941) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

32.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, BM tarafından kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin bazı maddelerine ülkemizin çekince koymasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10942) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

33.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde bulunan bir fabrikada çalışan işçilerin sendikal haklarının engellendiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10943) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.03.2024)

34.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Şanlıurfa'da faaliyet gösteren bir şirkette çalışan işçilerin sendikalarını değiştirdikleri için baskı gördükleri iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10944) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2024)

35.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10945) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki bir geri dönüşüm fabrikasında çıkan yangına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10946) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Trabzon'daki bir içme suyu isale hattı çalışması sırasında meydana gelen göçüğe ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10947) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

38.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Tip 1 diyabet sensörlerinin sağlık sigortası tarafından karşılanması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10948) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

39.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Kışla Mahallesi'nin yol sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10949) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.03.2024)

40.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, ülkemizin AB ülkelerinden ithal ettiği çöplere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10950) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

41.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10951) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

42.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerde Hatay'ın Antakya ilçesinde yıkılan bir binaya ve kayıp durumda olan kişilere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10952) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

43.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, İzmir Kemalpaşa Belediyesine ait bir hayvan barınağıyla ilgili iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10953) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2024)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki bir geri dönüşüm fabrikasında çıkan yangına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10954) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde yıkılan bir istinat duvarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10955) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'deki bir yol çalışması sebebiyle Sapanca Gölü'ne petrol sızıntısı olduğu iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10956) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Darıca ilçesindeki belediye otobüsleri ile ilgili şikayetlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10957) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

48.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bulunan Cephanelik Stadına ulaşım ile ilgili yaşanan sorunlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10958) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

49.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Trabzon'daki bir içme suyu isale hattı çalışması sırasında meydana gelen göçüğe ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10959) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

50.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Darıca ilçesinde çıkan bir yangına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10960) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde bulunan Kule Deresi'nde yaşanan kirliliğe ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10961) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Başiskele ilçesindeki bir geri dönüşüm deposunda çıkan yangına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10962) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

53.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Başiskele ilçesindeki bir geri dönüşüm deposunda çıkan yangına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10963) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

54.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Çubuk Belediyesinin bazı hayvanları sıhhi önlem almadan taşıdığı iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10964) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

55.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, Batman'ın Beşiri ilçesinde bulunan bir petrol üretim sahasından petrol sızıntısı olduğu iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10965) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

56.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10966) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

57.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, Moldova'daki Gagauz Türklerinin özerklik haklarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10967) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

58.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, BM tarafından kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin bazı maddelerine ülkemizin çekince koymasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10968) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

59.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10969) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

60.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, tarımsal üretim için verilmesi planlanan elektrik desteğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10970) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

61.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10971) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

62.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karabük'teki bir erkek öğrenci yurdunda kalan bir öğrencinin intihar ettiği iddiasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10972) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

63.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztürk'ün, GSYH büyümesine ve bunun alt parametrelerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10973) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.03.2024)

64.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, 11 Mart 2023 tarihinde bir kamu bankasınca gerçekleştirilen altın alımına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10974) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

65.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10975) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

66.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, kamu kurumları ve KİT'lerde görevli memurların giyim yardımının kesilmesi talimatına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10976) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

67.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Büyükşehir Belediyesi ve Artuklu Belediyesince ihtiyaç sahipleri için hazırlanan ramazan kolilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10977) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.03.2024)

68.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Büyükşehir Belediyesi ve Artuklu Belediyesince ihtiyaç sahipleri için hazırlanan ramazan kolilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10978) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.03.2024)

69.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ın Cizre ilçesindeki nevrüz kutlamaları sırasında bazı çocukların polis tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10979) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2024)

70.- İstanbul Milletvekili Ahmet Sık'ın, Antalya Havalimanında bazı bagajların kontrol edilmeden geçirildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10980) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2024)

71.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Şırnak'ın Cizre ilçesindeki nevrüz kutlamaları sırasında bazı çocukların polis tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10981) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

72.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10982) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

73.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ilinde son üç senede uyuşturucu ile mücadele konusunda yapılan operasyonlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10983) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

74.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Emniyet Genel Müdürlüğü ile ilgili bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10984) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

75.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerde Hatay'ın Antakya ilçesinde yıkılan bir binaya ve kayıp durumda olan kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10985) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

76.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, 10 Kasım 2023 tarihinde Zonguldak'ta öldürülen Afgan uyruklu bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10986) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

77.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, 31 Mart 2024 mahalli idareler seçimlerine dair bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10987) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2024)

78.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevinden tahliye edilen bir mahkumun kaçırılarak ailesinin tehdit edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10988) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

79.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vatandaşlıktan çıkarılan bir kişinin yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10989) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

80.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, cezaevinden tahliye edilen bir mahkumun kaçırılarak ailesinin tehdit edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10990) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

81.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, 2023 yılında ülke genelinde meydana gelen yangınlara ve alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10991) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

82.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın, PAEM'de eğitim alan polis amiri adaylarının aylık ödemelerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10992) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

83.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Türkiye'de üniversite eğitimi gören yabancı uyruklu öğrenciler hakkındaki adli soruşturmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10993) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

84.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10994) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

85.- Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'in, bir vakfın okullardaki faaliyetlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10995) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2024)

86.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, ÇEDES Projesi kapsamında yapılan faaliyetlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10996) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.03.2024)

87.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, bir toplu açılış törenine lise öğrencilerinin getirilmesi talimatı verildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10997) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.03.2024)

88.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, İzmir'de ÇEDES Projesi kapsamında düzenlenen bir etkinliğe ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10998) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2024)

89.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, ÖSYM tarafından gerçekleştirilen sınavların ücretlerine yapılan zamma ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/10999) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

90.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Karabük Üniversitesinde eğitim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile ilgili bazı iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11000) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

91.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11001) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

92.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Bismil ilçesindeki iki lise pansiyonunun bir vakfa tahsis edildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11002) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

93.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Karabük Üniversitesinde eğitim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile ilgili bazı iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11003) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, YÖK'ün yurt dışında üniversite eğitimiyle ilgili yaptığı denklik düzenlemesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11004) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

95.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, otizm ve down sendromu tanısı konulan bireylerin eğitim hizmetlerine erişimine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11005) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

96.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, İstanbul'daki bir okulda düzenlenen sınavda yaşanan bir olaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11006) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

97.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Türkiye'de üniversite eğitimi gören yabancı uyruklu öğrencilere dair çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11007) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

98.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 3 Mart 2024 tarihinde yapılan Milli Savunma Üniversitesi Askeri Öğrenci Aday Belirleme Sınavına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11008) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.03.2024)

99.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vicdani ret beyanında bulunan bir kişiye ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11009) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.03.2024)

100.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11010) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

101.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, 31 Mart 2024 mahalli idareler seçimlerine dair bazı iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11011) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.04.2024)

102.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yaşanan bir olaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11012) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.03.2024)

103.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Karabük Üniversitesinde eğitim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile ilgili bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11013) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

104.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11014) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

105.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Üniversitesi Hastanesindeki bazı doktorların mesai saatleri içinde özel muayene yaptığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11015) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

106.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vatandaşlıktan çıkarılan bir kişinin yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11016) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

107.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Darıca Farabi Eğitim Araştırma Hastanesinde çalışan iki personelle ilgili usulsüzlük iddialarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11017) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

108.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, otizm ve down sendromu tanısı konulan bireylerin sağlık hizmetlerine erişimine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11018) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.04.2024)

109.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Türkiye'de üniversite eğitimi gören yabancı uyruklu öğrencilerin sağlık durumlarıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11019) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

110.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11020) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

111.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11021) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

112.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Edirne'nin Uzunköprü ilçesinde yapımı devam eden Çakmak Barajı'nın akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11022) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2024)

113.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Çubuk Belediyesinin bazı hayvanları sıhhi önlem almadan taşıdığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11023) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

114.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, sokak hayvanlarını koruma ile ilgili mevzuatın geliştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11024) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

115.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, temel tarım ürünlerinin üretiminin yetersiz olduğu iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11025) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

116.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, İzmir ili Kemalpaşa ilçesinde bulunan bir hayvan barınağındaki hayvanların kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11026) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2024)

117.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11027) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

118.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, 24 Mart 2024 tarihinde İstanbul'da düzenlenen bir siyasi parti mitingi için Marmaray'ın ücretsiz yapılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11028) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

119.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavları ile terfilere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/11029) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2024)

No: 120

23.04.2024 Salı

Milletvekili Teklifleri

1.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın; Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2110) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:19.04.2024)

2.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in; Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2111) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:22.04.2024)

3.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın; Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2112) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:22.04.2024)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2113) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:22.04.2024)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2114) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:22.04.2024)

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2115) (Plan ve Bütçe; Tarım, Orman ve Köyişleri ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:22.04.2024)

7.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2116) (Milli Savunma; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:22.04.2024)

8.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un; İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2117) (Milli Savunma; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:22.04.2024)

23 Nisan 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 74’üncü Birleşimini açıyorum.

Şimdi İstiklal Marşı için hazırunu ayağa kalkmaya davet ediyorum.

(İstiklal Marşı) (AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından ayakta alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündemimize göre Genel Kurulun 16 Nisan 2024 tarihli 71’inci Birleşiminde alınan karar uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104’üncü yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nın kutlanmasıyla ilgili günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla yapacağımız görüşmelere başlıyoruz.

Öncelikle müsaadenizle ben konuşmamla toplantıyı açmak isterim.

III.- ÖZEL GÜNDEM

A) 23 NİSAN GÖRÜŞMELERİ

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104’üncü yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nın kutlanması ile günün anlam ve öneminin belirtilmesi görüşmeleri

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşunun ilk adımı olan ilk Meclisimizin kuruluşunun 104’üncü yıl dönümünün idraki dolayısıyla taşıdığımız onuru hep birlikte, milletçe paylaştığımız bir günü kutluyoruz. 23 Nisan öncelikle bütün milletimize başta çocuklarımız olmak üzere kutlu olsun, uğurlu olsun.

104 yıl evvel Türkiye’nin içinde bulunduğu zor şartları hepimiz gayet iyi biliyoruz; savaşta yıkılmış, tarumar edilmiş, her tarafı işgal edilmiş, payitahtı işgal edilmiş olan bir ülkenin en zor ve çetin şartlar içerisinde yeniden bir araya gelerek birlik ve beraberlik içerisinde küllerinden doğmasının en önemli işaretlerinden biri 23 Nisan 1920’de Hacı Bayram’daki, Ulus’taki ilk Meclis binasında gerçekleştirilen toplantıdır ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşunun ilk adımı olan Meclisimizin gerçekleştirilmesidir. Öncelikle, o zor şartlar içerisinde Meclisimizi hem Millî Mücadele’nin karargâhı hâline getiren hem Türkiye demokrasisinin kuruluşunun merkezi hâline getiren hem de bu anlamda devleti kuran bir Meclis olma niteliğini ortaya koyan başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ilk Meclisin o kahraman azalarının hepsini saygıyla hürmetle yâd ediyoruz. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Yine, hepimizin bildiği gibi, ilk Meclisin fevkalade büyük özellikleri var. Birincisi, adı üstünde ilk Meclis; hem ilk Meclis hem de Türkiye Cumhuriyeti devletinin ilk Meclisi olan bir Meclis. Aynı zamanda dünyada bir benzeri olmayan, bir eşi olmayan, devlet kuran bir Meclis. Bu anlamda ulusal bağımsızlığımızı kazanmada ilk Meclisimiz Türkiye’nin kalpgâhı, Millî Mücadele’nin karargâhı.

O günkü şartları hatırladığımızda, İstanbul’un işgal altında olduğu, Meclis-i Mebusanın birçok mebusunun tutuklandığı, oradaki Hükûmetin yabancı, emperyalist işgalin baskısı altında olduğu bir dönemde büyük bir ferasetle, büyük bir cesaretle Ankara’da Türkiye Büyük Millet Meclisini toplayarak millî egemenliğin tecelligâhı olan bir Meclisi kurarak Millî Mücadele’nin fevkalade önemli bir adımı atılmış ve Türkiye’nin bağımsızlığının yolu açılmıştır.

Aynı zamanda ilk Meclis, Türkiye’de 1921 Teşkilâtı Esâsiye’sini oluşturarak Türkiye Cumhuriyeti devletinin ilk şeklini, çerçevesini de kurmuş ve ondan sonraki dönemde atılacak adımların önünü açmıştır. İlk Meclis, aynı zamanda milletin tek temsilcisidir. Hiçbir şekilde milletin adına konuşma yetkisini, karar verme yetkisini, İstanbul hükûmeti başta olmak üzere kimseye bırakmamış, milletin adına karar verme yetkisini o zor şartlarda seçilen mebuslar, Meclis-i Mebusandan da gelen mebuslarla

birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi gerçekleştirmiştir. İlk Meclis, anayasa yapma yeteneğini, yasa yapma kabiliyetini, uluslararası anlaşmaları imzalama, savaş ya da barış yapma kabiliyetini kendi uhdesinde toplamış, iç ve dış güvenlikle ilgili karar alacak tek merci olarak ilk Meclisi ortaya koymuş, bürokrat atamalarında da İstanbul hükümetini devre dışı bırakarak bağımsız karar alan bir Meclis olarak Türk tarihinin önemli adımlarından birini atmıştır. Şimdi bize düşen, o ilk dönemin şartlarını en iyi şekilde algılamak. İlk dönemde verilen mücadelenin bir taraftan devlet kurma, bir tarafta bağımsızlık mücadelesi, bir taraftan muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkma mücadelesini ciddi bir şekilde gözden geçirmek ve ilk Meclisin o maneviyatından aldığımız güçle hissiyatımızı kuvvetlendirmektir. Her şeyden evvel, bugünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi de devlet kuran bir Meclis olma hissiyatını asla ıskalamamalıdır. Yine, Türkiye Büyük Millet Meclisi istiklal ve istikbale sahip çıkan bir büyük hassasiyeti sürekli korumaktadır. Özgür ve bağımsız bir ülkenin yurttaşları olmak, vatanseverlik bilincimizi sürekli diri tutmak da Türkiye Büyük Millet Meclisinin önemli görevlerinden, ödevlerinden biridir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bugün geldiğimiz noktada Türkiye hem içinde bulunduğu coğrafya itibarıyla hem de dünyadaki dengeler itibarıyla çok zor bir sürecin içerisinde. Dünyada yeniden oluşların, altüst oluşların, yeni yapılanmaların yaşandığı ve bunun başta Türkiye olmak üzere, başta Türkiye'mizin içinde bulunduğu çevre olmak üzere ciddi bir şekilde dünyayı ve bölgemizi etkilediği aşîkardır. Burada Türkiye Büyük Millet Meclisinin üzerine düşen bir büyük hassasiyet de millî birlik ve beraberliğimizi sağlayarak toplumsal bütünlüğümüzden asla taviz vermeden cumhuriyetimizin 2'nci asrındaki millî ortak hedeflerimize yürüme kabiliyetini kullanabilmektir.

Bu çerçevede, Türkiye Büyük Millet Meclisi bugün milletin hayrına olacak, milletin beklentisi olan, çağın gerekleri olan yasaları yapmak, millet adına kendi üzerine düşen sorumlulukları yerine getirerek istiklal ve istikbalimizi teminat altına alacak adımları gerçekleştirmek için kararlılıkla yoluna devam edecektir. Bu çerçevede en önemli ödevlerimizden ve öncelikli ödevlerimizden birinin de cumhuriyetimizin 2'nci asrına yakışır yeni bir anayasa yapma mecburiyeti olduğu, görevi olduğunu hatırlatmak isterim. Kapsayıcı, kuşatıcı, demokrat ve sivil bir anayasa yapılması meselesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin bundan sonraki süreçlerinde de öncelikli ödevlerinden biridir.

Bu çerçevede, şunları ifade etmek isterim: Anayasa hakkında konuşurken hepimizin doğal olarak bildiği şey, bir kesimin anayasası değil, bir partinin anayasası değil; bütün partilerin, bütün kesimlerin ortaklaşa uzlaşıyla çıkarabildiği ve büyük bir toplumsal mutabakat olarak kabul ettiği bir anayasa teklifinin, anayasa metninin önümüzdeki dönemde hazırlanması ve millete sunulmasıdır. Bu çerçevede, Türkiye Büyük Millet Meclisinin siz değerli üyelerine, parti grupları başta olmak üzere büyük bir sorumluluk düştüğünü hatırlatmak isterim. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı olarak da bu süreçte sadece partilerin ve milletvekillerinin değil, aynı zamanda toplumun bütün kesimlerinin Anayasa'yla ilgili fikirlerinin, görüşlerinin en doğru bir şekilde dile getirilmesi ve bunlardan istifade edilebilmesi için açık, şeffaf, teenniyle yürütülen bir süreci yönetmek de Türkiye Büyük Millet Meclisinin ödevlerinden. Bu çerçevede şunu bir kere daha altını üstünü çizerek ifade etmek isterim: Türkiye Büyük Millet Meclisi yasa ve Anayasa yapma gücüne de salahiyetine de sahiptir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şu anda bu Meclis, halkımızın son seçimde verdiği oyların yüzde 95'inin temsil edildiği fevkalade büyük bir temsil gücüne sahiptir ve bu Meclis, eğer milletin iradesini tecelli ettirebilecek bir imkâna sahip olursa anayasamızı da yapabilecek imkân ve kudrete sahiptir. Bunun için yeter ki doğru zeminde ve doğru yöntemlerle tartışmayı başaralım. Doğru zemin Türkiye Büyük Millet Meclisidir, doğru yöntemler de partilerin uzlaşıyla bulacağı yöntemlerdir; bunları ön yargısız bir şekilde konuşarak Türkiye'nin bundan sonraki süreçte ihtiyacı olan gerçekten sivil, gerçekten darbenin ürünü olan fikirlerden ve gölgelerden kurtulmuş yeni bir anayasayı yapması Türkiye'nin boynunun borcudur diye düşünüyoruz. Bu çerçevede, hemen 23 Nisan haftasından sonra, bu millî egemenlik haftasını geride bıraktıktan sonra önce partilerle yapacağımız temasla bu süreci başlatmayı düşünüyoruz ve arkasından da ifade ettiğim gibi, sivil toplum kuruluşlarının, üniversitelerin, hukuk camiasının, fikri olan her türlü kurum ve kuruluşun bu süreçte açık ve şeffaf bir şekilde katkı vermesini temenni ediyoruz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, önümüzdeki dönemde sizleri, Türkiye Büyük Millet Meclisini milletin menfaatleri çerçevesinde yoğun bir gündem ve yoğun bir çalışma dönemi bekliyor. Bu çalışma sürecinde ilk Meclisten aldığımız ruhla, ilk Meclisten aldığımız ilhamla, birlik içerisinde, beraberlik içerisinde, istiklalimizi ve istikbalimizi hiçbir şekilde ihmal etmeden, Türkiye’yi millî istikametinden döndürmeye çalışan çevremizdeki birtakım gelişmelere fırsat vermeden, güçlü bir şekilde yürüyüşümüze devam edeceğiz ve inşallah her yıl, her 23 Nisanda sadece Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı kutlamakla kalmayacağız, milletimizin millî egemenlik alanındaki gücünün daha da arttığını görerek daha demokratik, daha güçlü, daha büyük bir Türkiye istikametinde yolumuza devam edeceğiz.

Son olarak şunu söyleyerek sözlerimi bitirmek isterim: Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nın “çocuk bayramı” olarak özellikle ilan edilmesinin fevkalade önemli birtakım hususiyetleri olduğunu biliyoruz; bunlardan biri de şudur: Cumhuriyeti ileriye götürecek, ülkemizi ileriye götürecek, dünyayı daha özgür, daha adil, daha barışçıl bir noktaya götürecek olan çocuklarımızdır. Dün burada, bu Mecliste, çocuklarımızla birlikte, yarışmalarda dereceye girmiş Türkiye’nin çocuklarıyla birlikte çok keyifli bir toplantı yapıldı. Biz Aysima evladımıza Meclis Başkanlığı görevini devrettik ve burada çok güzel konuşmalar yaptılar. Gençlerimizin özgüveni, gençlerimizin o ifade kabiliyetleri, gençlerimizin yarına çok cesurca bakan yaklaşımları gerçekten hepimizi ümitvar etti.

Ayrıca, Çocuk Bayramı’ndan bahsettiğimiz bu dönemde dünyanın birçok tarafındaki, yoksulluklar içerisinde, yoksunluklar içerisinde, baskılar içerisinde hayatlarını sürdürmek mecburiyetinde olan çocukları da gerçekten unutmamamız gerekiyor. Özellikle, altı ayı aşkın bir süredir Gazze’de siyonist rejimin bombalarıyla hayattan koparılan; aileleri, anaları, babaları şehit edilen, artık çoktan bir açık cezaevi olmanın ötesinde açık bir mezarlığa dönüştürülen Gazze’nin çocuklarını da buradan sevgiyle, saygıyla kucaklıyoruz ve o bütün Gazze şehitlerine Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyoruz. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti, Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle, bir kere daha, bugünkü oturumun güzel görüşmelere fırsat vermesini temenni ediyorum ve tekraren, cumhuriyetimizin kuruluşunda büyük emekleri olan, zorluklar içerisinde Birinci Meclisi kurarak yüz dört yıldır Türkiye Büyük Millet Meclisinin millî egemenliğin tecellîgâhı olan bir hâkimiyetin kayıtsız şartsız icra edildiği bir makam olmasını sağlayan başta Atatürk olmak üzere cumhuriyetimizin bütün kurucularını saygıyla yâd ediyorum, ruhları şad olsun. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti, Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekili arkadaşlarım, şimdi, Danışma Kurulu toplantısında alınan karar gereği partiler adına konuşmalara geçeceğiz.

Alınan karar gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulanan partilere onar dakika, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu olmayan ama genel başkanları olan partilere üçer dakika kürsüden söz hakkı vereceğiz. Ayrıca, genel başkanları da olmayan partilerin istekleri hâlinde üyelerine yerlerinden ikişer dakika söz hakkı vereceğiz.

Müsaadenizle toplantıyı başlatıyorum.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Sayın Başkan, grubu olmayan partilerin genel başkanının olmaması böylesi anlamlı bir günde suç mu? Ne demek iki dakika yerinden! Yani kürsüden konuşmanın ne zararı var?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Devam ediniz efendim, devam ediniz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Danışma Kurulu kararı demin söylediğim şekildedir ancak ben kendi kişisel inisiyatifimi kullanarak genel başkanları burada olmasa da Mecliste temsil edilen partilerimizin söz hakkının doğru olacağı kanaatindeyim. Müsaadenizle toplantıyı bu şekilde icra edeceğiz.

Şimdi söz sırasını okuyorum: Adalet ve Kalkınma Partisi Meclis Grubu adına Grup Başkanı Sivas Milletvekili Sayın Abdullah Güler. (AK PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Eş Genel Başkanı Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatunoğulları Oruç. (DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı Osmaniye

Milletvekili Sayın Devlet Bahçeli'nin yerine Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay. (MHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanı Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın yerine Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Saadet Partisi Meclis Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Sayın Muhammed Ali Fatih Erbakan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Hür Dava Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Sayın Zekeriya Yapıcıoğlu. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Sayın Erkan Baş. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Önder Aksakal. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Şimdi, sırasıyla partiler adına söz veriyorum. Birinci sırada Adalet ve Kalkınma Partisi Meclis Grubu Başkanı Sivas Milletvekili Sayın Abdullah Güler.

Sayın Güler, buyurun. (AK PARTİ, MHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ MECLİS GRUBU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (Sivas)
– Saygıdeğer Meclis Başkanım, Değerli Cumhurbaşkanım Yardımcım ve Değerli Bakanlarımız, siyasi partilerin çok Değerli Genel Başkanları, çok değerli milletvekillerimiz, hanımefendiler, beyefendiler, değerli misafirler ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104'üncü yılı münasebetiyle gerçekleştirdiğimiz 23 Nisan özel oturumunda sizlerle bir arada bulunmaktan ve bu çatı altında görev yapmaktan duyduğum onuru ve mutluluğu ifade etmek istiyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gazi Meclisimizin ilk Başkanı, cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğinde istiklal ve istikbal mücadelemizi yürüten ve aziz milletimizi aynı hedef doğrultusunda birleştirip devletimizi kuran Gazi Meclisimizin açılışının 104'üncü yılında hep birlikteyiz.

Değerli milletvekilleri, bugün, tarihi şan ve şerefle dolu aziz milletimizin ulusal egemenliğini demokrasi çatısı altında güvene kavuşturmuş olduğu bir gündür. Türkiye Büyük Millet Meclisinin açıldığı 23 Nisan 1920 “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” diyerek bağımsızlığımızı ve millî iradenin hâkimiyetini dünyaya ilan ettiğimiz tarihtir.

Vatanımızın işgal edildiği, aziz milletimizin özgürlüğüne ve geleceğine kastedildiği hayati bir dönemde açılan Büyük Millet Meclisimiz istikbal mücadelemizin ve bağımsızlığa giden yolun öncüsü olmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Millî Mücadele'mizde gönüllerde yaktığı istiklal ateşi en karanlık günlerde aziz milletimizin yolunu aydınlatmış, halkımıza güç, cesaret ve moral aşılamıştır. Emsalsiz bir azim ve kararlılıkla Kurtuluş Savaşı'nı başlatan aziz milletimiz tüm imkânsızlıklara rağmen ayağına pranga vurulmasına, bağımsızlığının elinden alınmasına izin vermemiş ve bütün zorluklara rağmen çetin mücadelesini şanlı bir zaferle taçlandırmıştır. İstiklal Harbi'mizin karargâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi aynı zamanda demokrasimizin, ulusal egemenliğin ve istiklalimizin de âdeta bir sembolü hâline gelmiştir. Meclisimizin çatısı altında ortak bir gaye etrafında birleşen aziz milletimiz büyük zafere ve cumhuriyetimizin kuruluşuna uzanan yolda en önemli adımı atmıştır. Bugüne kadar darbe, cunta ve vesayet girişimleri ile terör saldırılarına karşı da millî iradenin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisimiz, 15 Temmuz darbe girişiminde de FETÖ'cü hain teröristlerce bombalanmasıyla bir kez daha “gazi”lik ünvanına sahip olmuştur.

23 Nisan Meclisimizin kuruluşunun yıl dönümü olmasının yanı sıra geleceğimizin teminatı olarak gördüğümüz çocuklarımızın da bayramıdır. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kardeşlik ve barış mesajlarını çocuklarımız aracılığıyla bir kez daha yinelediğimiz özel bir bayramdır. Geleceğimizin teminatı ve en kıymetli hazinemiz olan çocuklarımızın, ülkesini ve milletini seven, vatani için çalışıp üreten, millî ve manevi değerlerine bağlı, kendine güvenen, donanımlı, girişimci, ufku geniş ve yetenekli gençler olarak yetişmelerini sağlamak ortak sorumluluğumuz, hedefimiz ve en mühim vazifemiz olacaktır. Millî ve manevi değerlerin paylaşıldığı, birlik, beraberlik ve kardeşlik gibi müstesna duyguların hatırlandığı tüm bayramların müşterek paydası insan; ana teması gurur, merhamet ve vicdandır.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'na 104'üncü kez erişmiş olmanın gururunu yaşarken elbette hüzünlü günlerden geçtiğimizi de ifade etmek istiyorum. Bugün bayramını kutladığımız evlatlarımız Filistin'de vahşice katledilirken tam manasıyla bir bayram sevincinden bahsetmek mümkün değildir. İsrail olanca şiddetiyle Gazze'de terör estirirken sevincimiz buruk, dilimiz tutuk, yüreğimiz ise maalesef metruktur. Yaşam haklarından mahrum, tarifsiz acılara mahkûm bırakılmış Filistin'in feryadı vicdan ve merhamet duvarlarını sarsarken insanlık büyük bir enkazın altında can çekişmektedir. Üstelik bizzat Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım Kuruluşu Genel Komiserinin "Bu savaş çocuklara karşı bir savaştır, çocuklara ve geleceklerine karşı bir savaştır." tespitine rağmen devam etmektedir. Bu acımasızlık, bu duyarsızlık, bu çifte standart bize ek sorumluluk, ek duyarlılık ve ek görevler yüklemektedir. Merhamet adına umudun son kalesi olan Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde bu zulümle en çetin mücadeleyi veren, mazlumların sesini uluslararası her platformda en güçlü şekilde duyuran, sözde medeniyet temsilciliklerinin kulakları sağır, gözleri kör ve kalpleri mühürlü iken vicdan sancağını tek başına taşıyan devlet konumundadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Filistin'de yaşanan insanlık dramının son bulması adına tüm dünyayı gaffet uykusundan uyandıran, mazlumların yüreğine umut tohumları eken Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımızı sunuyoruz. Gazi Meclisimizin üyeleri olarak kendisiyle gurur duyduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Unutmamak gerekir ki zulümle mücadele çok boyutlu ve birden çok yolludur. Bugün bu acıyı dindirmek adına topyekûn bir mücadele bilinci geliştirmek gerekmektedir. Tüm dünyanın bahane üretmeden, çeşitli politik hesapların arkasına gizlenmeden, korkmadan ve sinmeden İsrail zulmünün karşısında durması vicdani bir vebal olmasının yanında tarihi de bir sorumluluğumuzdur. Bu zulüm karşısında tek yürek ve tek bilek olamazsak noksan bulunuruz, eksik anılırız, başarısız sayılır ve sınıfta kalırız. Bugün, Filistin insanlığın ortak acısı ve yüreklerin tarifsiz sancısıdır. Evlat acısıyla yanan yürekler, baba hasretine mahkûm edilen bebekler, anasız kalmış yavrular bu dünya için bir utançtır. Göz pınarlarından çağlayan hüznün, arşı titreten feryatların, arza ağır gelen bu enkazın altında bütün insanlık kalmıştır.

Değerli arkadaşlar, belki de yan yana anılması en zor olan iki sözcük çocuk ve ölümdür. Bu iki sözcüğü bir arada kullanmak ortalama merhameti olan herkes için büyük bir yükür ama tekil olarak bile birlikte kullanılırken insanın kalbini acıtan bu iki sözcük, İsrail zulmünde, Gazzeli çocukları anlatan toplu bir anlatıma dönüşmüştür. Belki de ben bu sözleri söylerken zalim İsrail bir Gazzeli çocuğu daha öldürdü. Nereden mi biliyoruz? Raporlara göre, İsrail saatte 6 çocuk ve 4 kadını öldürüyor. Gazze'de son süreçte öldürülen çocuk sayısı dünyada son dört yıldaki çatışmalarda öldürülenlerin sayısını aştı. Bunlar vahşet rakamlarıdır; bu vahşete sessiz kalmak, sıradanmış gibi davranmak ise vahşetten öte maalesef dehşettir. Gören gözü kör, işiten kulağı sağır edecek, atan bir kalbi durduracak bu denli büyük bir zalimliği yok sayamayız. Duyarlılıklar şampiyonu sözde medeni dünya bunu yapabilir ancak biz bu değiliz. Biz hakkın davasında sancak taşıyan, imtihana karşı imanla mücadele eden mazlumlarla aynı saftayız. Biz hep birlikte Filistin için kıyamdayız. Gönül diyarlarına zalim karanlığı, zulüm karanlığı çökse de biz mazlumin yanındayız. İnsanlık gemisi kaos denizinde alabora olurken yegâne kurtuluş şansını Allah'ın ipine sarılmakta arayanlardanız. Zalim güçlü olsa da vicdan ve merhametten yana duranlardan, haklıya umut olmak için yön bulanlardanız. Vicdan ve merhamet duvarları bombalanırken insanlık bendine omuz verenlerdeniz. İftiralara rağmen sarsılmayanlardan, yılmayanlardan ve yıkılmayanlardanız. Bizim mücadelemiz hak ve hakikat mücadelesidir, ne büyü ne efsun. Gazze'nin yiğit mücahitlerine uğruna destansı bedeller ödenmiş Gazi Meclisimizden selam olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu önemli günde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifadeleriyle bir kez daha tüm dünyaya şu çağrıyla yineliyoruz: Çocukların kulakları bomba sesleriyle değil akranlarının neşeli sesleriyle çınlamalıdır. Çocukların yürekleri tedirginlikle değil sevgiyle, coşkuyla, umutla çarpmalıdır. Çocuklar korkunun pençesinde değil huzurun kucağında uyumalıdır. Dünyayı çocuklara verdiğimiz gün her şeyin daha şefkatli olduğunu göreceğiz.

İşte, şanlı mazimizden aldığımız sorumluluğun bir gereği olarak bizler, bu bilinçle çalışmaya, nerede bir masum varsa başını okşamaya, nerede bir mazlum varsa arkasında durmaya, nerede bir adaletsizlik varsa da karşısında olmaya devam edeceğiz. Çocuklarımıza daha adil bir dünyadan daha değerli bir miras bırakamayız. Bu fikri tüm çalışmalarımızın ana eksenine oturarak gayret göstermeyi sürdüreceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk Başkanı olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, Kurtuluş Savaşı'mızı sevk ve idare eden ilk Meclisimizdeki milletvekillerini, bütün şehit ve gazilerimizi bir kez daha rahmetle ve minnetle yâd ediyor, aziz milletimizin ve bütün dünya çocuklarının bayramını en kalbî duygularıyla tebrik ediyorum. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'mızın, başta Filistin ve Gazze olmak üzere savaştan canı yanan ve zulümle mücadele eden tüm coğrafyalar için esenlik, barış ve huzura vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ MECLİS GRUBU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER
(Devamla) – Son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ MECLİS GRUBU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER
(Devamla) – Çatısı altında görev yapmaktan gurur duyduğum Türkiye Büyük Millet Meclisimizin 104'üncü yaşını kutluyor, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, MHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Güler.

Şimdi söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel'de.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından ayakta alkışlar)

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GENEL BAŞKANI VE MECLİS GRUBU BAŞKANI ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Başkanlık Divanının çok kıymetli üyeleri, Sayın Eş Genel Başkanlar, siyasi partilerin Sayın Genel Başkanları, Grup Başkanları, Grup Başkan Vekilleri, değerli milletvekillerimiz; hepinizi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına saygıyla selamlıyor, çocuklarımız başta olmak üzere tüm vatandaşlarımızın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu yüce çatı bundan yüz dört yıl önce ülkemizin dört bir tarafı işgal altındayken kurtuluşa inanan 436 temsilcinin katılımıyla açıldı. Sinop Mebusu Şerif Bey'in en yaşlı üye sıfatıyla yaptığı konuşmayla vazifeye başlayan Büyük Millet Meclisinin eline milletimizin yazgısı emanet edilmişti. O gün oluşan iradenin önünde büyük engeller vardı, önlerindeki engel işgal ordularından ibaret değildi. En büyük engel, işgal ordularını kırmızı halıyla karşılayıp onların himayesinden medet uman, bir acziyete teslim olan muktedirlerdi ancak kurucu kadroların o günkü şiarı milletin istiklalini yine milletin azim ve kararının kurtaracağına olan inançlarıydı. Kurucu iradenin demokrasiye verdiği önemi anlamak için hatırlanmalıdır ki bu Meclisin Şerif Bey'in konuşmasından sonra aldığı ilk karar, gelen mebusların mazbatalarının doğruluğunu tespit etmek için kurduğu Mazbata Tetkik Komisyonudur. Yüz dört yıl önce bu çatı altında tüm milletin iradesine ayna olan Meclis önce kurtuluş mücadelesini yönetmiş, ardından bağımsızlığımızı kazanmış ve Türkiye Cumhuriyeti devletini var etmiştir. Bugün bulunduğumuz koltukları kıymetli kılan gerçeklik Meclisin bir askerî mücadele sonucunda kurulmadığı, Meclisin bir askerî zaferi yönettiği ve devlet kurduğu gerçeğidir. Dolayısıyla dünya tarihinde sandıktan çıkan iradenin kurduğu tek bir ülke varsa o da kuşkusuz Türkiye Cumhuriyeti devletidir. (CHP sıralarından alkışlar) Ve genç cumhuriyetimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde Parlamentoda alınan kararlarla yükselmiştir. Atatürk'ümüzün ifade ettiği gibi, Türk milleti mukadderatını Büyük Millet Meclisinin kıfayetli ve vatanperver eline tevdi ettiği günden itibaren karanlıkları sıyrıp kaldırmış ve ümitle istikbale yönelmiştir. Yeni Türkiye Hükûmetinin öz cevheri millî hâkimiyettir.

Ülkemiz ne zaman millî iradede, demokrasiden uzaklaştıysa geriye gitmiş, vatandaşlarımızın refah seviyesi eksilmiştir. Askerî darbelerle, vesayet dönemleriyle demokrasimiz pek çok kez kesintilere uğramıştır. Son olarak 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimiyle hedef alınan yine demokrasimiz olmuştur.

O gece Meclisi açmayı ilk teklif eden milletvekiliyim. Ve o gece Meclisimiz, yüz yıl önce top seslerini duyarken aldığı kararla kazandığı “gazi”lik ünvanını, devlete yerleştirilen bir terör örgütünün darbe girişimindeki direnciyle ne kadar hak ettiğini tüm dünyaya göstermiştir.

Bombardıman altında, sığınakta, darbe girişimine karşı Meclisin ortak bildirisi kaleme alınırken tüm siyasi partilerin temsilcileri Parlamentonun güçlendirilmesi gerektiği noktasında fikir birliği içindeydi. Yasama yetkisinin münhasıran Parlamentoda olmasını ortadan kaldıran bir Anayasa değişikliği, maalesef, darbecilerle mücadele etme gerekçesiyle ilan edilen OHAL şartlarında müzakere edilmiş ve OHAL şartlarında referanduma sunulmuştur. Bu, pek çok demokratik ülkenin anayasasında yasaklanan ancak 12 Eylül Anayasası’nı yapan darbecilerin sıkıyönetim şartlarında anayasa yapma ayıbını örtmek için Anayasa’ya koymaktan kaçındıkları bir tedbirdir. Bu ülkeyi Atatürk önderliğindeki Meclisin demokrasiye inancı kurtarmıştır, şimdi ise Meclisin demokrasiyi kurtarmasına ihtiyaç vardır. Şüphesiz, bunun ilk aşaması milletin kararına, tercihine, seçimine saygı duymaktır.

31 Mart yerel seçimlerini geride bıraktık. Bugün burada milletin oylarıyla Türkiye’nin birinci partisi yaptığı Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı olarak sizlere hitap etmekten onur duyuyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün bizler 2023 seçimleriyle Mecliste oluşan iradeye nasıl saygı duyuyorsak, yerel seçimlerde oluşan iradeye de aynı saygıyı beklemekteyiz. Seçimlerin hasbelkader kazanıldığı şeklindeki ifadelerin, “Seçimi Cumhuriyet Halk Partisi kazanmadı, biz kazandık.” gibi bir inkârcı tutumun millî iradeye temelden bir hüumsizlik olduğunu belirtmek ve bizleri değil milletimizi kıldığını ifade etmek isterim. Böyle bir tavrın bugün dağ gibi büyüyen sıkıntılara çözüm bekleyen halkımıza bir faydası olmadığına da dikkat çekmek isterim. Şüphesiz, millet sözünü sandıkta söyler, siyasete düşen görev de milletin sandıktaki mesajını iyi okumaktır. Millet 31 Martta ülkemizde yeni bir siyasi iklim yaratmıştır. Bu iklime ayak uyduranlar ileriye gidecek; uyduramayanlar, milletin kararına direnenler, inatlaşmaya devam edenler ise başarısızlığa sürüklenecektir. Bu nedenle, toplumun sorunlarını Görmezden gelen, kutuplaştıran, ayrıştıran politikalar artık siyasetin gündeminden çıkmalıdır. Milletimiz seçimlerde demokrasi, hukukun üstünlüğü ve her alanda adalet mesajı vermiştir. Bugün burada 594 milletvekiliyiz; 4 arkadaşımız üç hafta önce belediye başkanı seçilerek bu görevlerinden ayrıldılar, Kocaeli Milletvekilimiz Hasan Bitmez Genel Kurul Salonu’nda, bu kürsüde geçirdiği bir rahatsızlık sonrası yaşamını yitirdi, bir kez daha kendisine Allah’tan rahmet diliyorum ancak Hatay Milletvekili Can Atalay’ın milletvekilliği bu Mecliste Anayasa’ya aykırı bir yargı kararına direnilemediği için düşürülmüştür. 24’üncü Yasama Döneminde grubu bulunan 3 siyasi partiden hapisshanedeki milletvekillerimizin hukukunu bu Meclis bir şekilde koruyabilmişken yönetim sisteminin değişmesinin ardından Meclis seçilmiş milletvekilinin hukukunu koruyamamıştır. Cumhuriyeti kuran bir Parlamentodan seçilmiş bir milletvekilini koruyamayan bir Parlamenteoya gelmiş olması Meclisin güçsüzleştirildiğinin en önemli kanıtıdır. Milletin son seçimlerde siyasete çizdiği yeni hattın gereği olarak, artık milletin gündemi olmayan hiçbir konu, hiçbir tartışma bu Meclisin de siyasetin de gündemi olmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Yapılan son serbest seçimlerin 1’inci partisi olarak bizim varlığımız ve demokrasiye inanan her bir vatandaşımızın varlığı toplumun ihtiyaç duyduğu bu siyaset hattının teminatı olacaktır. Milletin muhatap edildiği yıkıcı ve yakıcı sorunların, dar gelirliilerin, emeklilerin, emekçilerin, çiftçilerin, işsizlerin, atanmayan öğretmenlerin, mülakat mağdurlarının, staj ve çıraklık mağdurlarının, emeklilikte adalet isteyenlerin, kadınların ve gençlerin sorunlarının çözümü konusunda atılacak her adım için biz buradayız ancak milletin derdi olmayan suni gündemlerle, şahsi makamları koruma amaçlı taleplerle, gereksiz kavgalar ve polemiklerle Türkiye’yi meşgul etmek için bir muhatap arayan varsa biz orada olmayacağız. Sorun neredeyse çözüm oradadır. (CHP sıralarından alkışlar) Milletin sorunlarının kaynağı siyasetteyse çözümü de yine siyasettedir. Yıllardır yok sayılan, hor görülen toplum kesimlerine hakkını verecek adımları atmak, politikaları üretmek, kararları almak bu Parlamentonun aslı görevidir. Meclisimizin ilk Başkanı, cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk cumhuriyetimizi bizlere değil, partilerin genel başkanlarına değil, kendisi bir asker olmasına rağmen orduya değil; gençlere emanet etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GENEL BAŞKANI VE MECLİS GRUBU BAŞKANI ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Gençlere emanet ettiği gibi 23 Nisanı da çocuklarımıza armağan etmiştir. Biliyoruz ki çocuklarımızın hayallerine kavuşmasını temin etmenin yolu da yurttaşlarımızın müreffeh yarınlara ulaşmasının yolu da yüz dört yıl önce açtığımız ve bu Meclisimizin üzerine titremekten, itibarını korumaktan ve Meclisimizi güçlendirmekten geçmektedir. Bu duygularla 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyor, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını ve cumhuriyetimizin kurucu kadrolarını saygı, rahmet ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından ayakta alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Özel.

Şimdi, söz sırası Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Eş Genel Başkanı Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç'a aittir.

Buyurun. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ EŞ GENEL BAŞKANI TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Sayın Başkan, değerli Milletvekilleri; ekranları başında bizleri izleyen yurttaşlarımızı, cezaevlerinde haksız ve hukuksuz şekilde tutulan arkadaşlarımızı buradan sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlarken çalışmak zorunda bırakılan çocuk işçileri bir kez daha hatırlıyor ve başta Meclis olmak üzere siyaset kurumunu bu çocuklara karşı sorumluluğunu yerine getirmeye davet ediyorum. Yine, demokratik müzakereyle çözülecek sorunların şiddete havale edilmesinden dolayı copla, biber gazıyla, bombalarla katledilen Filistinli, Kürt, Orta Doğulu çocukları saygıyla anıyorum. Mücadelemiz çocuk işçiliğinin son bulması, erken yaşta evliliklerin sonlandırılması, çocuk istismarının olmaması, çocukların öldürülmemesi ve aydınlık yarınlarda yaşayabilmesi içindir. Yüz yıllık cumhuriyet tarihi aynı zamanda darbelerin, ekonomik krizlerin, istikrarsızlığın ve otoriterliğin tarihi olmuştur. İlk yüzyılda rejim demokrasiye hep mesafeli durmuş, toplumun demokratik taleplerini kriminal vaka hâline getirerek tanımlamış, buna itiraz eden bütün kesimleri şiddet yöntemleriyle bastırmaya çalışmıştır. Cumhuriyet bugünkü varlığını ülkede yaşayan bütün halklara, inançlara, emekçilere borçludur; buna rağmen bu kurucu iradeyi yok sayan anlayış hâlâ devam etmektedir.

İnkârın kaynağını bulmak ve bununla yüzleşmek tüm siyasal dinamikler açısından bugün büyük bir sorumluluk hâline gelmiştir. 1920 yılı öncesinde devrede olan tekçi siyasi anlayış 24 Anayasası'yla yeni ulus devletin katı ve sistematik aklı hâline dönüşmüştür. Tarihsel inkâr temel referanslarını ülkenin bütün farklılıklarını yok sayan 24 Anayasası'ndan almaktadır. Tek tip yurttaş yaratmak, merkeziyetçilik ve inkâr konularında daha sonra yapılan tüm anayasalar maalesef 24 Anayasası'nın kötü birer kopyası durumuna düşmüştür.

Bugün Türkiye toplumunun en temel ihtiyaçlarının başında demokratik bir anayasa gelmektedir. Cumhuriyetin 2'nci yüzyılında krizlerden çıkış yolun, 1920 ruhuyla 21'de yapılan toplumsal mutabakatın güncellenmesinden geçmektedir. Yüz yıllık cumhuriyetin demokrasi krizinde İttihat ve Terakkicilerin, Hürriyet ve İtilafçıların sorumluluğu oldukça büyüktür. Cumhuriyetin 2'nci yüzyılında geçmişle yüzleşme, geleceğin demokratik inşası siyaset kurumunun temel görevleridir. Bu görev elbette öncelikle bu Meclisindir. Meclis geçmişle yüzleşme başta olmak üzere demokratikleşme konusunda sorumluluk almalıdır zira 31 Mart seçimlerinde bu sorumluluklar halk tarafından bütün siyasete hatırlatılmıştır.

31 Mart seçimlerinin ortaya koyduğu irade oldukça güçlü bir iradedir; ortak, eşit bir yaşamın umudunun iradesidir. Siyaset kurumuna 31 Martta şu mesaj verilmiştir: 31 Mart seçimlerinde Kürt halkıyla beraber bütün halklar Türkiye'nin dört bir tarafında eşit yaşam talep etmiştir. Kürt halkının verdiği ortak yaşam mesajı bu Parlamento tarafından en iyi şekilde anlaşılmalıdır. Kürt halkı seçim döneminde oy için akla gelen ama hakları ve barış talepleri söz konusu olunca kriminalize edilen bir halk olmayı kabul etmedi, etmiyor. İktidar, Kürt meselesinde güvenlikçi anlayışa çakılı kaldıkça geçmişteki diğer partiler gibi kaybetmeye mahkûmdur oysa Kürt sorunu bir tanıma ve statü sorunudur. Bugün Kürt sorunu demokratik müzakere, özgür siyaset ve evrensel hukuk dışında bir pusulayla

çözülemez, bu pusula üstünde çalışılmalıdır. Shakespeare'in dediği gibi çözümü bu şekilde güvenlikçi politikalarda aramak bir taştan çiçek açmasını beklemek gibidir. Çiçeklerin açması ve gerçek baharın gelmesinin tek yolu müzakereye dayalı demokratik çözümün ta kendisidir. Burada Meclis kurucu bir iradeyle, Kürt meselesinin çözümü ve Türkiye'nin demokratik bir yüzyıla adım atmasının tarihî sorumluluğuyla karşı karşıyadır. DEM PARTİ olarak bizler bu noktadaki çözüm konusunda elimizi taşın altına dün koyduğumuz gibi bugün de elimizi taşın altına koymaya ve çözümün odağında olmaya hazır olduğumuzun altını bir kez daha buradan çiziyoruz.

Değerli yurttaşlarımız, 31 Martta emekliler başta olmak üzere, Türkiye'nin emekçi yoksulları ekonomik krizin yükünü taşımayacağını beyan etmiştir. Gençler ve kadınlar kendilerine çizilmek istenen sınırları, geleceksizliği reddetti; yaşam biçimlerine müdahale edilmesini ve kazanımlarının yok sayılmasını reddetti, Aleviler ve bütün farklı halklar ve inançlar baskıcı rejimlerin onlar üzerinde uyguladığı ceberut yönetimleri reddetti; toplum, ekolojik yıkıma karşı yaşamı savundu ve Türkiye halkları, çeteleşmeye, haksızlıklara, hukuksuzluklara, rüşvet ve rant çarkına karşı hukukun üstünlüğünün çağrısını yaptı. Hâlâ parti kapatma çağrıları yapanlara, tutuklamalarla, tecritle yol alacaklarını sananlara, 82 Anayasası'nı bile uygulamayarak bunun gerisine düşenlere -ki Kobani kumpas davası bunlardan biridir, siyasette seçilmişlerin cezaevinde olması bunun örneklerinden biridir- bütün bunlara değerli halklarımız bu yerel seçimlerde "Artık yeter." dedi, "Hak, hukuk, adalet istiyoruz." dedi; tek adam aklının bu ülkeyi sürüklediği felakete karşı ortak bir aklıla demokratik bir yönetimden yana olmayı savundu. İktidar ve muhalefet, bütün siyasetler halkın 31 Mart seçimlerinde verdiği mesajı en iyi şekilde anlamalı ve buna göre bir pratik icra etmelidir.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetin ilk yüzyılında devlet kendisine tek tip ve sermayenin hizmetinde bir halk yaratmak istemiştir ama başarısız olmuştur. 2'nci yüzyılda siyasetin görevi yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirecek olan halkların demokratik yönetimini kurmaktır, bunun en önemli adımlarından birisi demokratik Anayasa yapım sürecine girmektir. Bunun için de yapılması gereken acil şeyler, çatışma ve kutuplaştırıcı iklime son vermek, toplumsal barışı tesis etmek, en geniş toplumsal mutabakatı aramak üzere yol ve yöntemler üzerinde çalışmaktır. Türkiye'nin katı merkeziyetçi anayasalara değil demokratik, özgürlükçü, emekten yana olan, halkların inançlarına ve özgürlüklerine eşit şekilde yaklaşabilen bir anayasaya ihtiyacı vardır ve bu anayasa için elbette hep birlikte çalışılabilir ama bu koşulların olgunlaşması için öncelikle emek verilmelidir.

Bu ülkeye gerçek ve kalıcı bir baharın gelmesinin yolu Kürt sorunun barışçıl ve demokratik yöntemle çözülmesiyle, herkese daha fazla iş, aş ve ekmek verilmesiyle ve bu sistemin kurulmasından, daha fazla demokrasi, özgürlük, eşitlik ve adaletin tesis edilmesiyle mümkündür. Yaşadığımız bölgede yeniden savaş projeleri tesis edilirken kan ve göz yaşıyla gündeme geldiği bir eşikte ortak bir yaşam ve demokratik bir toplum için tüm kesimlerle konuşmayı ve sorunları müzakere yöntemiyle çözme konusunda yol almayı isteriz elbette. Bu sebeple, gelin, yamalı 12 Eylül darbe anayasasını hep birlikte değiştirelim ve demokratik bir anayasayı hep beraber inşa edelim; gelin, başta Parlamento olmak üzere siyaset kurumunu her türlü ama her türlü vesayetten kurtaralım; gelin, dünyada tohumu ekilen, Orta Doğu'da fidelenen savaş ve kargaşaya karşı Türkiye ve bölge halklarını korumak için büyük bir iç barış mutabakatı yapalım.

Değerli halklarımız, geçmişe borcumuz, çocuklarımıza, geleceğimize sözümüz var. Ülkeyi hak ettiği refaha, barışa ve demokrasiye kavuşturmak için ortak aklıla, ortak bir mücadele yürütmek konusunda son derece kararlıyız, son derece hazırız.

Buradan sevgili çocuklara bir kez daha seslenmek istiyorum: Evet, sevgili çocuklar, inanın, güzel günler, güneşli günler göreceğiz, bir peri masalı dinler gibi motorları maviyelere süreceğiz, özgür ve mutlu bir ülkeyi sizlere hep birlikte armağan edeceğiz. Bu da buradan siz sevgili çocuklara sözümüz olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Oruç.

Şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı ve Meclis Grubu Başkanı Osmaniye Milletvekili Sayın Devlet Bahçeli'nin yerine Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay'a aittir.

Buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKAN VEKİLİ ERKAN AKÇAY (Manisa)

– Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104'üncü kuruluş yıl dönümü münasebetiyle toplanmış bulunuyoruz. Bu kutlu günde aziz milletimizi ve muhterem heyetinizi Milliyetçi Hareket Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk Başkanı, İstiklal Mücadele'mizinin lideri Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve Meclisimizin kurucusu gazi milletvekillerimizi, tüm şehit ve gazilerimizi saygıyla anıyorum.

Aziz milletimizin ve sevgili çocuklarımızın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyorum.

Sayın milletvekilleri, tarihte öyle dönemler vardır ki manası çağları aşarak geçmişten geleceğe bir köprü gibi uzanır; büyük devlet olmanın, millet şuuruyla birlikte yaşamının mihenk taşları bu dönemlerde gizlidir. Böylesi dönemler bir destan misali nice öğütler verir, doğru istikametler tayin eder. Bu sebeple, bağımsızlık ve egemenlik destanımız olan 23 Nisan, büyük devletler kuran, 3 kıtada, yedi iklimde bütün insanlığı kucaklayan nizamlar inşa eden Türk milletinin şanlı tarihinin müstesna bir örneğidir. 23 Nisan 1920, Türk milletinin işgallere, felaketlere, katliamlara ve ızdıraplı göçlere mahkûm edilmesine karşı muhteşem bir şahlanmasıdır. Bu şahlanmış tüm mazlum milletlere de kılavuz olmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bugünlerini hakkıyla anlayabilmek için yüz dört yıl evvelki zor şartları mutlaka hatırlamamız gerekiyor. Unutmayalım ki Türkiye Büyük Millet Meclisinin kurulduğu o günlerde ülkemiz işgal edilmiş, ordularımız dağıtılmış, silahları elinden alınmıştı; uzun savaş yıllarında nüfusumuz erimiş, milletimiz yoksul ve bitap düşmüştü; memleketimiz harap olmuş, ekonomi çökertilmişti; Türk milleti öz vatanında boğulmak isteniyordu. Emperyalistler Anadolu'yu yangın yerine çevirirken yerli iş birlikçiler beşinci kol faaliyeti yürütüyor, müstevliye boyun eğerek barış ve himaye dileniyor, işgallere karşı gelişen direnişleri engellemeye çalışarak iç isyanlar çıkarıyorlardı. Bu şartlar içinde tek umut veren düşünce milletimizin gönlünde canlı ve dipdiri olan bağımsızlık aşkı ve vatan sevgisiydi. 19 Mayıs 1919'da Samsun'da yakılan tam bağımsızlık meşalesi Amasya Tamimi'yle, Erzurum, Sivas, Balıkesir, Alaşehir ve Nazilli Kongreleriyle vatan sathına yayılmış, 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasıyla vücut bulmuş, Millî Mücadele'miz zaferle sonuçlanarak cumhuriyetin ilanıyla taçlanmıştı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi yüz dört yıl önce Hacı Bayram Camisi'nde kılınan cuma namazının ardından dualarla, kurbanlarla, tekbirlerle, Kur'an-ı Kerim okunarak açılmıştır. Anadolu'nun dört bir yanından gelen ilk Meclis üyeleri etnik köken, dil, mezhep, yöre ayrımı yapmaksızın millî devlet ülküsünde birleşmiş, bağımsız yaşama iradesini ortaya koymuştur. O kahramanlar Ulus'taki mütevazı binada, okullardan getirilen tahta sıralarda, gaz lambaları altında, Polatlı'dan gelen top sesleri içinde bağımsızlığa inanmış bir milletin neleri başarabileceğini tüm dünyaya ispat ettiler. Ankara'da açılan Meclis, yurdumuzun ufkundaki kara bulutları dağıtmış, umutsuzluğu ve karamsarlığı silip atmıştır.

23 Nisan millet iradesinin devlet idaresine dönüştüğü gündür. Bu Meclis İstiklal Savaşı'mızı yöneten ve Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Meclistir. Tarihte hem bağımsızlık uğrunda savaş yöneten hem de bunu millî iradeye ve meşruiyete dayandıran başka bir meclis yoktur. Gazi Meclisimiz 15 Temmuz 2016'da FETÖ'cü hainler tarafından alçakça bombalanmasına rağmen hainlere geçit vermemiştir. Türkiye Cumhuriyeti nice fedakârlıkların, nice kahramanlıkların ürünüdür. Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırları cetvelle değil kanla çizilmiştir. Bu topraklar ebedî vatanımızdır. Türkiye Cumhuriyeti “tek millet, tek devlet, tek vatan, tek bayrak, tek dil” esasına dayalı millî ve üniter bir devlettir. Bu coğrafya Türk vatanıdır, bu vatanın sahibi Türk milletidir, bu ülkenin adı “Türkiye”dir, devleti Türkiye Cumhuriyeti'dir, bayrağımız ay yıldızlı al bayrak, resmî dilimiz Türkçedir, millî marşımız İstiklal Marşı'mızdır. İstiklal Marşı'nın söylenmesine karşı çıkan, Türk Bayrağı'nın asılmasını ve şehitlerimize saygı duruşunu reddeden, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile

Türkiye Cumhuriyeti’ni ve Türk milletinin birliğini temsil eden Cumhurbaşkanımıza saygısızlık ederek kaba ve yaralayıcı ifadeler kullananları şiddetle kınıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye Cumhuriyeti’nin hafızasıdır. Ülkemizin pek çok hamleleri ve demokrasi bu çatıda olgunlaşmış, bu sıralarda perçinlenmiştir. Ne yazık ki siyasi tarihimiz çok sayıda siyasi krizlerle, darbelerle, muhtıralarla, vesayet girişimleriyle kesintiye uğramıştır. Sistemden kaynaklanan sorunlar nedeniyle siyasi istikrar bir türlü sağlanamamış, ülkemizin temel meseleleri âdeta ortada kalmıştır. Siyasi istikrarsızlıklar nedeniyle hayati yatırımlar ve projeler yarım kalmış, bazı yıllarımız heba edilmiştir. Terör örgütleri ve ihanet yuvaları siyasi istikrarsızlıktan yararlanarak memleketimize ağır bedeller ödetmiştir.

Ülkemizde, çok partili seçimlerin ilk kez yapıldığı 1946’dan Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yürürlüğe girdiği 24 Haziran 2018’e kadar geçen yetmiş iki yılda 51 hükûmet görev yapmıştır. Hükûmetlerin ortalama görev süresi bir buçuk yılı bulmamıştır.

Cumhur İttifakı, 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında Türkiye’nin maruz kaldığı saldırılara, tehdit ve tehlikelere karşı ülkemizin istiklali ve istikbali için kurulmuştur. 16 Nisan 2017 Anayasa referandumuyla Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi kabul edilmiş, 24 Haziran 2018 seçimleriyle fiilen yürürlüğe girmiştir. Aziz milletimiz, 14 ve 28 Mayıs 2023’te Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini 3’üncü kez teyit ve tescil etmiştir.

28’inci Yasama Döneminde Gazi Meclisimiz yüzde 95 nispetinde yüksek bir temsiliyete ulaşmıştır. Meclisimiz 15 siyasi parti, 6 grup ve 5 bağımsız milletvekiliyle çoğulculuğa, temsilde adalete ve sandalye dağılımları itibarıyla uzlaşmacı bir yapıya sahiptir. Meclisimiz kuvvetler ayrılığına sahip güçlü, fonksiyonel ve daha demokratik bir yapıdadır.

Türkiye, yeni sistemle prangalarından kurtulmuş, siyasi istikrara kavuşmuştur. Türkiye, kaybolan yıllarını telafi etmektedir. Türkiye, Cumhuriyet ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yakaladığı istikrarla Atatürk’ün gösterdiği muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkma hedefine emin adımlarla ilerlemektedir. Allah’ın izniyle, 21’inci yüzyılı Türk ve Türkiye Yüzyılı yapacağız.

Bugünün anlamlı bir yanı da milletimizin geleceği için hayati önemi haiz çocuklarımıza armağan edilmiş olmasıdır. Çocuklar ve gençler toplumun geleceğidir. Bu yüzden çocuklarımızı ve gençlerimizi millî şuurla ve manevî değerlerimizle donatıp kendi ayakları üzerinde duran, istiklal aşığı, çağın gerektirdiği donanıma ve niteliklere sahip fertler olarak yetiştirmeliyiz.

Bu düşüncelerle, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı kutluyor, başta Türkiye Cumhuriyeti’nin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Millî Mücadele kahramanlarımızı, aziz şehitlerimizi, Gazi Meclisin tüm üyelerini ve kutlu ceddimizi rahmet ve minnetle anıyor, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Şimdi söz sırası İYİ Parti Meclis Grubu Başkanı Ankara Milletvekili Sayın Koray Aydın’ın yerine Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta’ya aittir.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUP BAŞKAN VEKİLİ ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen büyük Türk milleti, sevgili gençler, gözümüzün nuru, geleceğimizin umudu sevgili çocuklarımız; Türk milletinin iradesinin tecelligâhı olan Gazi Meclisimizin kuruluşunun 104’üncü yıl dönümü vesilesiyle sözlerime başlarken aziz milletimizi ve onun temsilcisi siz değerli milletvekillerimizi saygıyla selamlıyor; başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunda emeği geçen tüm kahramanlarımızı, gazilerimizi, şehitlerimizi rahmetle, minnetle ve şükranla yâd ediyorum.

Değerli hazırun, Atatürk ve silah arkadaşları tarafından bütün milletimizin dualarıyla 23 Nisan 1920’de bir cuma günü açılarak milletimize ışık olacak çalışmalarla başlayan Gazi Meclisin açılışından bir yıl sonra, 23 Nisanın Millî Bayram Addine Dair Kanun 23 Nisan 1921’de kabul edilmişti. 23 Nisanın millî bayram olarak kabulünün hemen ardından Bursa Milletvekili Muhittin Baha Bey şu tarihî cümleleri Meclis kürsüsünden ifade etmişti: “23 Nisan günü, bu milletin, özgür ve bağımsız

Anadolu'nun sonsuza kadar millî bir bayramdır.” Yüz üç yıl sonra aynı günde aynı idrak ve aynı inançla aynı coşku ve heyecanı yaşıyoruz. Bayramınız kutlu olsun; devletimiz ve milletimiz daim olsun.

Bugün tabii ki coşkuluyuz, tabii ki heyecanlı ve umutluyuz ancak aynı zamanda hüznülüyüz, üzgünüz ve kırıngız. Aziz Atatürk'ün “Memleket uçurumun kenarında, çöküşün pençesindedir.” sözleriyle tarif ettiği şartlarda bile millet iradesini, Türk milletinin istiklalini en güçlü şekilde temsil eden Meclisimiz kuruluşundan beri olmadığı kadar güçsüz, olmadığı kadar dışlanmış, yetkileri elinden alınmış ve itibarı sarsılmış bir durumdadır; tabiatıyla bu kutlu heyetin üyeleri olarak da mahzun, üzgün ve kırıngız. Çünkü milletin iradesi memleketin idaresine nüfuz edemediği için milletin kahir çoğunluğu yoksulluk ve yoksunluk çekerken mutlu bir azınlık âdeta millete nispet edercesine olabildiğince azgın bir savurganlık içinde yaşamaktadır. Bu duruma rağmen asla umutsuz değiliz, umutluyuz çünkü bu Meclis, kuruluşundan itibaren 1921 ve 1924 Anayasalarını kendisi yapabilmiştir.

Yine, Gazi Meclisimiz defalarca millet iradesi gasbedilerek kerameti kendinden menkul, sözde kurucu Meclis ve heyetlerce hazırlanarak milletimize dayatılan anayasaları parlamenter sistem içerisinde defalarca değiştirerek darbelerin izlerini silme iradesi göstermiştir. Bu şekilde darbe izlerini silmeye gayret eden Meclisimize milletimiz de destek vermiştir. Bütün bunlar normal şartlarda hür seçimlerle mümkün olabilmiştir ancak ne yazık ki OHAL şartlarındaki bir referandum sonucu yapılan sistem değişikliğiyle Meclis, darbe dönemlerinde bile görülmeyen güç ve itibar kaybı yaşamıştır. Buna rağmen Türk milleti her zaman iradesini ortaya koyan ve kendisinden kopan siyasetçilere ders vermeyi bilen müstesna bir millettir. Türk milleti en zor şartlarda eline aldığı iradesini hiçbir şartta bırakmayacağını son iki seçimde de eşsiz bir ferasetle tüm siyasi partilere verdiği mesajlarla göstermiştir. Bu mesajlardan en önemlisi mevcut siyasi manzaranın değişmesi ve millet iradesinin odağı siyasi merkezin yeniden inşa edilmesidir. Değişim mesajını alan ve kongre sürecine giren İYİ Parti, oluşturacağı kadrolarla, siyasi programla ve en önemlisi kapsamlı ekonomi programıyla halkın bu fetret döneminden çıkışının umudu olduğunu gösterecektir.

Sayın milletvekilleri, yine bu dönemde çok önemli dış politika tercihleriyle karşı karşıya olduğumuz ve bunların gerçekten becamızı etkileyen kararlar olduğu izahtan varestedir. Bu stratejik sorunların ancak güçlü bir Meclisin alacağı kararlarla en doğru şekilde çözülebileceği ve yönetilebileceği yadsınamaz bir gerçektir. Dünya neredeyse yaklaşık yüz yıl öncesinin şartlarını âdeta yeniden yaşamaktadır. Bir asır önce varlığına kasteden emperyalistlere karşı verdiği istiklal mücadelesiyle mazlum ve esir milletlere ilham ve örnek olan Türk milleti ve Gazi Meclis bugün de Gazze'den Arakan'a, Doğu Türkistan'dan Karabağ'a kadar büyük bir coğrafyaya ve hatta 5 kıtadaki mazlumlara karşı tarihî bir mesuliyete sahiptir. Tarihî müktesebatımız, millî birikimimiz, siyasi tecrübemiz ile diplomatik ve askerî kapasitemiz bu küresel umudu haklı çıkarmak için yeterlidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, varlık içinde darlık çeken mirasyedi gibi bu birikimlerimizi harcayarak hem kendi çocuklarımızın hem de mazlumların çocuklarının hayallerini karartmaya hakkımız yoktur, Türk milleti bu durumu hak etmemektedir. Cumhuriyetin 2'nci yüzyılında hâlâ eğitim hakkına eşit ve evrensel erişimi sağlayamadığımız, yatağa aç giren ama kimseye derdini anlatamayan çocuklarımız varken Gazze'deki, Doğu Türkistan'daki çocuklara nasıl umut olabiliriz?

Değerli milletvekilleri, seçmenin bize verdiği diğer bir mesaj ise demokrasinin araçsallaştırılarak antidemokratik sonuçlara ulaşılmasının, bunun sonucunda da adil olmayan bir toplum yapısının tezahürünün mevcut sistemin en önemli menfi çıktısı olduğudur. Seçmen yani milletimiz yoksulluğa, yolsuzluğa, adaletsizliğe ve en önemlisi de samimi yetsizliğe “Yeter, söz milletindir!” diyerek karşı çıkmış ve “Ya kendinizi değiştirirsiniz ya da ben sizi değiştiririm.” demiştir. İşte, İYİ Parti olarak böylesine bir ortamda yeni ve sivil bir anayasanın yapılmasının mümkün olduğunu ancak bunun mevcut siyasi kampaşmanın bir ucunda yer alan bir yapı tarafından gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığını değerlendiriyoruz. Ayrıca, parlamenter sisteme dönüşün ve güçlü bir Meclisin yeni sivil anayasa için önemli bir başlangıç olacağını düşünmekteyiz ve bu yönde atılacak adımlara da Anayasa'nın ilk 4 maddesi ve 66'ncı maddeyi değiştirmekle kaydıyla destek olacağımızı belirtiyoruz.

Sayın milletvekilleri, yeni anayasa çalışmalarını 21'inci yüzyıl şartları temel alınarak yapılmalıdır. 21'inci yüzyılın ilk çeyreğinin sonunda dünyanın geldiği teknolojik ve bilimsel seviyenin sunduğu

imkânlardan da faydalanarak ferdi hürriyetlerin ve toplumu etkileyen kararlara halkın etkin katılımının yeniden belirlendiği aktif demokrasi anlayışının tanımlanması şarttır. Aynı zamanda, millî ve manevî değerlerimizi koruyup bu kazanımlarımızı cihanşümûl medeniyet değerleri hâline getirmek hem demokratlığın hem de milliyetçiliğin gereğidir. Toplumda bu anlamda bir formül geliştirmek ve uzlaşmayı başarmak ancak bu değerlere sahip yetkin ve yeterli kadrolarla mümkündür. Bu kadrolara hem sahibiz hem de geliştirmeye talibiz.

Sayın milletvekilleri, Türk'ün kurduğu her devlette devleti oluşturan tüm bireylerin uyduğu ortak törenin en temel ilkesi istişaredir. Kurultay geleneğimiz, divan geleneğimiz ve 1877'deki ilk parlamento tecrübemiz Türk töresine ait bu temel ilkenin çağına uygun teşekkül etmesinden ibarettir. Bunun bir sonucu olarak 1920'lerin Türkiye Büyük Millet Meclisindeki başkanlık kürsüsünün tam arkasına “Onlar işlerini istişareyle yaparlar.” ayeti asılmıştır. Bu sebeptir ki bizim için Gazi Meclis, beş bin yıllık maziye sahip Türk milletinin anayasal ve egemenlik hakkını zuhur ettirecek kökleri derinlerde olan bir ağacın son meyvesi anlamına gelmektedir. Gelin, büyük bir uzlaşmayla hep birlikte milletin sesine kulak verelim ve milletin iradesine sahip çıkıp milletin iradesini hâkim kılalım.

Değerli milletvekilleri, bu kutlu gün vesilesiyle geleceğimizin umut ışığı olan yavrularımızın da Çocuk Bayramı'nı kutlarım. Gazi Meclisimiz, Türk çocuklarının daha büyük işler yapmak için aradığı kudretin membasıdır. Yenilenen yüzü ve yeni misyonuyla, önümüzdeki süreçte geleceğimizin umut ışığı ve egemenliğimizin teminatı gençlerimize ve çocuklarımıza daha huzurlu ve refah temelli bir gelecek sunabilecek yegâne parti İYİ Partidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İYİ PARTİ GRUP BAŞKAN VEKİLİ ERHAN USTA (Devamla) – Bu hedef uğruna bizim önceliğimiz, güçlü bir Meclis yaratmak amacıyla anayasa çalışmalarında bahsettiğimiz şartlar altında bir uzlaşma zemini oluşturulmasına gereken katkıyı sunmak olacaktır çünkü bu, bizim nezdimizde gençlere ve bu bayramın armağan edildiği çocuklara borcumuzdur.

Sayın milletvekilleri, 104'üncü açılış yılını kutladığımız yüce Meclisimiz, Türk milletinin umurudevlete sahip olduğunun mazideki ve atideki en büyük kanıtıdır ve ilelebet öyle kalacaktır diyerek sözlerime son veriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta, sağ olun.

Değerli arkadaşlar, şimdi Meclisteki siyasi parti grupları adına son söz, Saadet Partisi Meclis Grubu Başkanı Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ'a aittir.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ MECLİS GRUBU BAŞKANI SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli misafirler, saygıdeğer Türk milleti; “1919 yılı Mayısının 19'uncu günü Samsun, genel durum ve görünüm: Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu grup Birinci Dünya Savaşı'nda yenilmiş, Osmanlı ordusu her tarafa zedelenmiş, şartları ağır bir ateşkes anlaşması imzalamış. Büyük savaşın uzun yılları boyunca millet yorgun ve fakir bir durumda. Milleti ve memleketi Birinci Dünya Savaşı'na sürükleyenler kendi hayatlarını kurtarma kaygısına düşerek memleketten kaçmışlar. Ordunun elinden silahları ve cephanesi alınmış ve alınmakta. İtilaf Devletleri, ateşkes anlaşmasının hükümlerine uymayı gerekli bulmuyorlar. Birer bahaneyle İtilaf donanmaları ve askerleri İstanbul'da. Adana ili Fransızlar; Urfa, Maraş, Ayıntap İngilizler tarafından işgal edilmiş; Antalya ve Konya'da İtalyan askerî birlikleri; Merzifon ve Samsun'da İngiliz askerleri bulunuyor. Her tarafa yabancı subay ve memurlar ile özel ajanlar faaliyette. Nihayet, konuşmamıza başlangıç olarak aldığımız tarihten dört gün önce, 15 Mayıs 1919'da, İtilaf Devletleri'nin uygun bulmasıyla Yunan ordusu da İzmir'e çıkartılıyor.” Bu sözler, malum olduğu üzere, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Nutuk'a başlarken dile getirdiği tespitlerdir. Her millet, millî günleri söz konusu olduğu zaman daha bir hassaslaşır, millet böylesi bir hassasiyet içindeyken sahibi olduğu devlet ve kurumları buna bigâne kalabilir mi? Yani böylesi zamanlarda kayıtsız kalan bir devletin, bu milletin devleti olduğu söylenebilir mi? Tarih bilincini doğru ve hakkaniyetli bir şekilde yeşertmek, yurt içinde ve dışında sempozyumlar yapmak, yüz yılın hikâyelerini romanlaştırmak; ağıtlarını, acı, tatlı hatıralarını derleyip yeni nesillere aktarmak,

oratoryolarla, şiir ve bestelerle günü ve tarihi ebedileştirmek, filmler yapmak... Ki kastımızın bu olduğu bilindiği hâlde popüler kültürün çocukları olan iktidarın yeni beyaz elitlerine bunu anlatmak elbette ki imkânsızdı. Şimdi, buradan sormak istiyorum: Mustafa Kemaller, Kâzım Karabekirler, Cevat ve Esat Paşalar, Fevzi Çakmaklar, Enver ve Nuri Paşalar, Halil ve İsmet Paşalar, Albay Reşatlar, Kastamonulu Şerife Bacılar, Gördesli Makbuleler, Börekçizade Rifat Efendiler, Diş Ağalar ve adını saymadığım niceleri sadece birer isimden mi ibarettiler?

Değerli milletvekilleri, bugün Meclisimizin açılışının 104'üncü yıl dönümü; bunun anlamı, milletin kaderinin yine kendi irade ve eliyle belirlenmesi, yönetimde temsilcileri vasıtasıyla söz sahibi olmasıdır. 1920'de açılan Meclis, sadece milletin vicdanı olmamış, Millî Mücadele'nin de kaderini çizmiştir. Dolayısıyla, bu Meclis, yokluklardan zafer çıkarmış bir Meclistir, millî direncin kalesi olmuş bir Meclistir. Bu bayramın çocuklara armağan edilmesi ise o şuurun çocuklarımıza aktarılması, her yıl yeniden millet olma bilincinin üflenmesi demektir. Gerçekten de bir milletin istikbali çocuklarının şuurunda şekillenir; milletin kaderini yine millete bırakanları bu vesileyle minnet ve şükranla anıyor, çocuklarımızın bize emanet edilenleri daha ileri götürmelerini temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, mutluluk ve hüznümüz gibi tarihî kahramanlarımız, tarihî anlarımız da bizi biz yapar, kenetler, bir ve beraber olma şuurunu besler. Son yıllarda bizi besleyen, canlı tutan bu damarların birbirinin rakibi gibi ortaya dökülmesi millet şuurunu örselemekten başka bir şey değildi. Böylesi bir gayretkeşliğin devlet imkânlarını eline geçirmiş kişilerce yapılması ise acınası bir durumdur. Defalarca söyledim, yine söylüyorum: Biz büyük Türk milletiyiz, onlarca devlet ve imparatorluk kurduk, hepsi bir şekilde birbirinin devamıdır çünkü millet aynı millet, örf ve âdetler aynı, harsımız aynı, acı ve mutluluklarımız aynı. İşte bu yüzden, Mete Han da bizim, Alparslan da Emir Timur da Fatih de bizim, Yavuz da bizim, Abdülhamit de, Mustafa Kemal Atatürk de bizim; Göktürkler ne kadar bizim ise Selçuklu da o kadar bizim, Osmanlı ne kadar bizim ise Türkiye Cumhuriyeti devleti de bir o kadar bizindir.

İyi ya da kötü taraflarıyla her devletimiz zamanın şartlarına göre tarihe adını yazdırmıştır. Bizler olumsuz taraflarından ders çıkaracağız, iyi taraflarını başımıza taç edeceğiz, hiçbirini yok saymayacağız. Ne devletlerimizi ne de tarihî kişiliklerimizi birbirinin rakibi ve düşman olarak kıyaslamayacağız. Onların birer tarihî şahsiyet olduğunu ve bugünün konusu olmadığını kendi zamanları içinde değerlendireceğiz yani demem o ki tarihten düşmanlıklar üretmeyeceğiz, tarihten ders alacağız yani Mehmet Akif Ersoy'un söylemiş olduğu gibi "Geçmişten adam hisse kaparmış. Ne masal şey! Beş bin senelik yarım hisse mi verdi? 'Tarih'i 'tekerrür' diye tarif ediyorlar; hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?" sözünü kulaklarımıza ve dimağımıza nakşedeceğiz.

Değerli hazrun, bu millet Sakarya önlerinde, tarih ve talih sarkacında var olma mücadelesi verirken kendisini Orta Asya bozkırlarına gönderme planları yapanlara da okkalı bir şamar indirmişti ve hiç şüphe yok ki istiklal mücadelesiyle başlattığı var olma çabasını cumhuriyetle taçlandırmıştı. Bunca yıl geldi ve geçti ama büyük büyük laflara rağmen birileri maalesef bu cumhuriyeti demokrasiyle taçlandıramadı ama ona muarızlık yapma konusunda ellerine geçen her fırsatı da ganimet bildiler. Kimi zaman "hezimet" dedikleri Lozan'la, kimi zaman Montrö'yle, kimi zaman kurucu değerlerimizle hep bir mücadele içinde oldular. Bu milletin kökü çok derinlerdedir. Maden kazar gibi "Oralardan eksik gedik bir şeyler bulacağız." diyerek bizi besleyen bu damarları kesme çabasındaki olanlara "Bir damarı kesseniz elden ne gelir? Elbet bir başkası alttan sürgün gelir." diyorum. Unutulmamalıdır ki millî egemenliğin gerek şartı cumhuriyet, yeter şartı demokrasidir; biri eksik olunca sistem çıkarıcı zümrelerin eline geçer.

Değerli milletvekilleri, millî egemenliğimizin tescil ve ilan edildiği bu tarihî günde yeni anayasa ya da Anayasa değişiklikleriyle gündeme boca edilen tartışmalar hakkında da birkaç kelam etmek istiyorum. 16 Nisan 2017'de siyasi, ekonomik ve en önemlisi hukuki çöküşümüzün ete kemiğe büründürülüp aslında adına "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" denilen başkanlık sisteminin 7'nci yıl dönümünü idrak ettik. 5 bin yıllık bir milletin, bin yıllık devlet geleneğinin 21'inci yüzyılda düşürüldüğü hâlipürmelal-ini son yedi yılda acı bir şekilde yaşıyoruz ki bunun en büyük sebebinin de söz konusu Anayasa değişikliği olduğunu biliyoruz. Ben buna "cumhuriyet tarihinin postmodern

fetret dönemi” diyorum. Şimdi, bu da yetmezmiş gibi “Yepyeni bir anayasa yapalım.” diyerek harekete geçildiğini görüyoruz. Esasen bunu ortaya atanların sadece kendi siyasi ikballerine yol verecek bir düzenlemeyi yapmaktan öte bir gayeleri olmadığını da biliyoruz lakin birilerini ikna etmek için pazarlıklar ve mavi boncuklu havuçları da ihmal etmeyeceklerdir. Kendi yaptıkları ve neredeyse üçte 2’sini kendilerinin değiştirdiği mevcut Anayasa’ya dahi uymayanların, yapacaklarını iddia ettikleri yeni anayasa uyarılarının garantisi nedir, bana söyler misiniz?

Değerli milletvekilleri, 21’inci yüzyılın ilk çeyreği bitmek üzere ve dünya beşinci nesil teknolojiyle birlikte muazzam bir sürece girerken bizim tartıştığımız konu hâlâ nasıl bir yönetim şekliyle yönetileceğimiz mi olmalı? Üstelik bu yönetim şekli, gelişen ve muazzam bir aşama kaydeden günümüz dünyasının, hatta geleceğin dünyasının anlayışı yerine, geçen yüzyılın olağanüstü şartlarında tatbik edilmek zorunda kalan uygulamalar mı olmalı? Bazılarının rüyalarını süsleyen inanç, mezhep, etnik ve ideolojik arayışlarına kapı açacağını düşündüğü için mi mesela 1921 Anayasası ve de o da olmazsa 1924 Anayasası tartışmalarına yol veriliyor? Birilerinin güya özerkliğe imkân sağlayacağı iddia edilen “muhtariyet” tanımına sarıldığı, birilerinin de tek adamlık rejimine kapı araladığı için alttan alta ısıttığı 1921 Anayasası ki o da olmazsa “1924” dediğimiz şey “23+1” maddeden ibaret bir düzenlemedir. Aslında Osmanlı’nın devamı olan bir yönetimin 1876’daki anayasasına yapılmış bir ek, hatta bir yamadır tıpkı 82 Anayasası’nın sonradan defalarca değiştirilmesine rağmen adının hâlâ 82 Anayasası olması gibi. Bundan yüz üç yıl önce yani 1921 yılında İstiklal Savaşı’nın devam ettiği o olağanüstü dönemde yeni ve sıfırdan bir anayasa yapılamayacağı için o günün şartlarını karşılayacak şekilde Kanun-ı Esasi’ye bazı ekler yapılmıştır ve olan biten bundan ibarettir. 21 Anayasası’nda aslında düzenleme, temel alacağımız tek ve en büyük kazanım egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu hususudur ki bu tanım bize yeni ve müstakil Türkiye Cumhuriyeti’nin yolunu açmıştır, diğer tüm tartışmalar sadece zaman kaybı ve geriye gitmektir. “Yeni bir anayasa” diyenlere sesleniyorum: Gelin, önce Seçim Kanunu’nu, sonra Siyasi Partiler Kanunu’nu, sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nü ortak akılla değiştirelim; eğitimde fırsat eşitliğini, gelir dağılımında adaleti, şeffaflığı ve denetlenebilirliği devlette sağlayalım.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyet fazilettir ama demokrasiyle taçlandırırsanız fazilettir. Cumhuriyet istiklaldir, onurdur ve de aynı zamanda haysiyettir. Birileri “reklam arası” diyebilir, birileri “narkoz verilen bir zaman dilimi” de diyebilir ama bizim için vatandır, namustur, güvenilir bir liman, son karakol ve son sığınaktır. Birileri eline geçirdikleri güç ve imkânlarla güvenerek “Türkiye Yüzyılı” diye cumhuriyetimize yeni bir libas giydirmek isteyebilirler. Bakınız, buradan milletimiz adına haykırarak ifade ediyorum: Giydirmeye çalıştığınız o elbise bu civanmert millete dar gelir. Cumhuriyeti demokrasiyle, hukuku adaletle, devletimizi liyakat, ehliyet ve adaletle ve ahlakla taçlandırmak gayemiz olmalıdır.

Ne mutlu aziz Türkiye Cumhuriyeti devletine! Ne mutlu egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğu bu güne! Ne mutlu Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı olan bu güne!

Aziz milletimizin ve elbette ki çocuklarımızın bayramını kutluyor, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, tüm arkadaşlarını minnet, şükran ve rahmetle anıyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Yaşasın Türkiye Cumhuriyeti devleti! Yaşasın Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı’mız! Yaşasın Türkiye Büyük Millet Meclisi!

Saygılarımla. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Özdağ.

Şimdi Mecliste bulunan Genel Başkanlara sırasıyla söz vereceğim. Genel Başkanlara üçer dakika söz vereceğiz.

İlk söz, Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Sayın Muhammed Ali Fatih Erbakan’a aittir.

Buyurun.

Süreniz üç dakika.

YENİDEN REFAH PARTİSİ GENEL BAŞKANI MUHAMMED ALİ FATİH ERBAKAN (İstanbul) – Aziz milletimizi ve Değerli Genel Kurulu hürmetle muhabbetle selamlıyorum.

Bugün bayramlarını kutladığımız çok kıymetli çocuklarımızı sevgiyle kucaklıyorum, bağrıma basıyorum.

Hepimizin bildiği gibi, emperyalist güçler bir asır önce bütün insanlığı kendilerine köle yapmak ve onları kolayca sömürebilmek için yeryüzünde hakkı ve adaleti savunan ve bu hedeflerinin, planlarının önünde engel olarak gördükleri Osmanlı Devleti’ni parçalamak ve ülkemizin insanlarını, milletimizi köle yapmak maksadıyla önemli çalışmalar yaptılar. Bu hedef doğrultusunda bu etkin mihraklar bazı yabancı devletlerin yönetimlerini de etkileyerek ve yönlendirerek bu hedeflerine ulaşabilmek için çeşitli yollara başvurdular. Onların bu planları yüzünden Trablus Cephesi’nde, Balkan Harbi’nde ve Birinci Dünya Savaşı’nda savaşmak mecburiyetinde kaldık. Takriben on yıl süren bu savaşların arkasından önümüze Sevr Anlaşması konuldu dış güçlerin marifetiyle. İşte o zaman milletimiz “Ya istiklal, ya ölüm!” dedi, Sevr Anlaşması’nı yırtıp attı ve 1918’den sonra beş yıl daha savaşmak, İstiklal Savaşı’mızı yapmak durumunda kaldık.

İstiklal Savaşı’mızın yürütülmesi ve başarıya ulaştırılması 23 Nisan 1920’de Gazi Mustafa Kemal’in öncülüğünde toplanan Büyük Millet Meclisiyle yani bu içinde bulunduğumuz Meclisle mümkün olmuştur. Bunun için 23 Nisan çok önemli bir gündür, bu Meclis çok önemli ve büyük, anlamlı bir meclistir. Bu Meclisin niçin ve nasıl kurulduğunu her yıl özellikle 23 Nisanda bir kere daha hatırlamakta ve bundan büyük ders almakta yarar vardır. Bunun için de en iyi yol bu Meclisi açan ve toplantıya çağıran Gazi Mustafa Kemal’in Meclisi toplantıya çağırmak için bütün Anadolu’ya göndermiş olduğu orijinal çağrı metnine bakmaktır. Bu metinde aynen şu cümleler yer almıştır: “Büyük Millet Meclisinin açılış gününü cumaya tesadüf ettirmekle bu kutsal günün hayrından faydalanılacak ve tüm sayın milletvekilleriyle Hacı Bayram Veli’de cuma namazı kılınırken nurlu Kur’an ve salata sığınılacaktır. Namazdan sonra sancakışerif alınarak Meclis binasına gidilecektir. Meclise girmeden önce dua okunacak, kurban kesilecektir. Bu törende camiden başlanılarak toplantı yerine gelinceye kadar Kolordu Kumandanlığına askerî birliklerle özel hazırlık yapılacaktır.” İşte bu Meclis, 23 Nisan 1920’de bu şekilde açılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, yüz dört yıl önce şu temel gayeler için kurulmuştur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YENİDEN REFAH PARTİSİ GENEL BAŞKANI MUHAMMED ALİ FATİH ERBAKAN (Devamla) – Birincisi, ülkemizin bağımsızlığını temin etmek, bizi parçalayıp köle yapmak ve sömürmek isteyen güçleri vatanımızdan kovmak, ülkemizde hak ve adaletle dayanan adil bir yönetim ve düzen kurmak. Bu maksat için kurulan, 23 Nisan 1920’de açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi milletimizin gerçek temsilcisi olarak çalışmıştır. Bu bakımdan, 1920’de açılan Türkiye Büyük Millet Meclisinin şu hususiyetlerini her zaman göz önünde bulundurmalıyız, bunlara bağlı olmalıyız: Birincisi, milletin özüne, kendine, tarihine ve inancına bağlılık; ikincisi, millî iradeyi aynen temsil, ona saygı ve bağlılık; üçüncüsü, çoğulcu demokrasi, millet mozaigi; dördüncüsü, fikir ve inanç hürriyeti; beşincisi, millete ve onun başarısına inanmak, her türlü güçlüğü ve imkânsızlığın yenileceğine, milletimizin milletler camiasının en ileri noktasında hak ettiği yeri alacağına inanç; altıncısı, kaba kuvveti değil, hakkı ve adaleti üstün tutmak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YENİDEN REFAH PARTİSİ GENEL BAŞKANI MUHAMMED ALİ FATİH ERBAKAN (Devamla) – Bizler tüm bu hususiyetlere bağlı bir şekilde tüm gücümüzle çalışacağımızı bu Meclisin kürsüsünden bir kez daha ifade ediyoruz ve sözlerimize burada son verirken, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü kuruluş yıl dönümünü, açılış yıl dönümünü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı en içten dileklerimizle kutluyoruz.

Bütün Genel Kurul ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum, teşekkürler ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erbakan.

Şimdi söz sırası, Hür Dava Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Sayın Zekerîya Yapıcıoğlu'na aittir.

Buyurun.

HÜR DAVA PARTİSİ GENEL BAŞKANI ZEKERİYA YAPICIOĞLU (İstanbul) – Bismillahirrahmanirrahim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulunuzu saygıyla selamlıyorum.

Büyük Millet Meclisi yüz dört yıl önce payitahtın işgal altında olması nedeniyle Ankara'da tekbirlerle, tehlillerle, dua ve kurbanlarla açıldı. Meclisi kuranlar kurtuluş umudunu özü pırıl pırıl, imanı sapasağlam olan bu millette gördüler. Tam istiklal ve onurlu bir istikbal için milletin bağrına sığınarak Ankara'da toplandılar. Millet onları mahcup etmedi. Anneler biricik evladını vatanın müdafaası için seferber etti, kendileri de ayaklarındaki çarıkla cephelere mermi taşıdılar. İman bu milleti aynı hedef üzere buluşturmuş; Türk'ü, Kürt'ü, Arap'ı, Laz'ı, Çerkez'i omuz omuza savaşmıştır. Zaferi getiren o iman ve o imanın sağladığı beraberlik ruhudur. Nitekim, Büyük Millet Meclisinin ilk açılışındaki fotoğraflar bize bu beraberliği duyurmaktadır. Düşman Antep'te, Urfa'da, Bitlis'te, Polatlı'da durdurulmuş, nihayetinde Anadolu'nun dışına atılmıştır. Kurtuluşun Allah'ın yardımıyla millet tarafından gerçekleştirilmesi milletin konumunu pekiştirmiş, dışarıya karşı kazandığı zafer onun kendi geleceğini tayin kabiliyetini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Ama sonrasında zaferi getiren, özü, inancı ve aslında milletin kendisini bir yana bırakan bir süreç başlamıştır. Değerli milletvekilleri, bu, benzeri görülmemiş dramatik bir tarih seyridir. Bu değişimin vardığı yeri test etmek için bugün sadece bir 23 Nisan merasimi mahiyetinde Birinci Meclisin açılışındaki fotoğraf burada canlandırılırsaydı acaba tepki ne olurdu?

Yüz dört yıl etkin muhasebe için yeterli bir süredir. Bu Meclis milletin meclisidir, reşittir, hiçbir vesayeti kabul etmemelidir. Bu memleket hepimizindir, 85 milyonu aşkın milletimizin ortak vatanıdır. Devletin şekli cumhuriyettir, cumhur bütün renkleriyle milletin bütünüdür. Binaenaleyh, devlet imtiyazlı bir zümrenin değil, bütün milletindir.

Değerli milletvekilleri, dünya bugün postmodern bir istilayla yüz yüze 1789'daki Fransız İhtilali'nden kalma sınıflandırmaları bir yana bırakıp beraberliğimizi yeniden tesis etmeliyiz. Bizce farklılıklarımızın samimiyetle kabulü ayrışma nedeni değildir; bereketimizdir, güçtür. Çok zamanımız yok, Gazze'deki soykırım gözler önünde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HÜR DAVA PARTİSİ GENEL BAŞKANI ZEKERİYA YAPICIOĞLU (Devamla) – Unutmayalım, 1917'de Gazze'de, Kudüs'te durdurulamayan düşman Adana'ya dayandı; bunu bir daha yaşamamak için kendimizi yenilemek, özümze dönmek zorundayız. Biz “İki günü bir olan ziyandır.” medeniyet anlayışından geliyoruz. Bizi durduran neyse onu iyi tahlil etmeli, millette yeni bir ilerleme bilinci inşa etmeli ve bizi biz yapan değerlerimizi merkeze alan yeni ve adil bir anayasayla farklılıklarımızın bize güç vermesini, bizi büyük bir istikbale taşımasını sağlamalıyız; bunu yapabiliriz, yapmalıyız, bu tarihî bir sorumluluktur.

Bu vesileyle aziz milletimizi ve kıymetli temsilcilerini saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Yapıcıoğlu.

Şimdi, söz sırası Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Sayın Erkan Baş'a aittir.

Buyurun Sayın Baş.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen tüm yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Egemenliğin bir sülaleden, onu temsil eden bir tek adamdan alınmasına giden yolun en büyük adımının 104'üncü yıl dönümü hepimize kutlu olsun. Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bu tarihî adımı atanları, geride kalan yüz dört yıl boyunca bu çatı altında emekçi halka hizmet etmiş olan tüm milletvekillerini saygıyla anıyorum.

Değerli yurttaşlar, elbette 23 Nisanı kutlamalıyız ama aynı zamanda 23 Nisanda simgelenen bir mücadelenin hâlâ devam ettiğini hiç ama hiç unutmamalıyız. İşte şurada yazıyor: “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” Peki, 13 Şubat’ta İliç’te maden kazasında toprak altında kalıp yetmiş gündür bulunamamış 7 işçi, onlar bu milletin değil mi? Patronlar 3-5 dolar daha fazla kazansın diye günde on üç, on dört saat çalışıp katledilen işçileri unutsak 23 Nisanı konuşamayız. Adını koyalım, egemenlik bugün o işçiler nezdinde toprak altındadır. “Halk egemenliği” diyoruz değil mi? Deprem sonrasında hesap sorması için milletvekili seçilmiş Hatay halkının temsilcisi Can Atalay nerede? Can Atalay cezaevindeyse bugün egemenlik esir alınmış demektir.

Başkan açılış konuşmasında yeni anayasa çağrısı yaptı. Peki, başka konular bir yana soracağız: Mevcut Anayasa ayaklar altına alınırken, kanunsuz bir biçimde milletvekilleri tutuklanırken nasıl bir yeni anayasa tartışması yapabiliriz? Esir milletvekilimiz, dört duvar arasında bile Hatay halkının acılarının hesabını soruyor, bir buçuk yıldır hâlâ sevdiklerine ulaşamayan insanları arıyorsa egemenlik Hatay’da enkaz altında kalmıştır.

23 Nisan Çocuk Bayramı değil mi arkadaşlar? Bakın, 31 Martta seçim yapıldı. Van halkı belediye başkanını seçti ama birileri Van halkının seçtiği Başkanı değil de “Kaybeden iktidar temsilcisi mazbatayı alsın.” gibi saçma sapan bir adım attılar, halk buna isyan etti. Buna karşı yapılan protestolara katılan, halk egemenliğini savunan 17 yaşındaki kardeşimiz Umut Polat bugün cezaevinde; alın size ulusal egemenlik, alın size Çocuk Bayramı.

23 Nisan Çocuk Bayramı ama gerçekleri konuşalım. Çocuklarımızın tarikat ellerinde nasıl can verdiğini konuşalım. Saraylarda yaşayıp binlerce korumayla gezen zenginlerin iktidarında deniz görmeyen, somun ekmeğin arasına pazarda topladığı domatesi koyup yiyen, gecekonduya oturup yırtık ayakkabıyla gezen çocukları konuşalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI ERKAN BAŞ (Devamla) – Okula gidemeyenleri, SMA hastalığı tedavi olamayan çocuklarımızı konuşalım. Son on yılda çalışırken hayatını kaybeden 689 çocuk işçiyi, her gün artan çocuk işçiliğini konuşalım. Sadece bu toprakların çocuklarını değil, zengin çocukları gemilerini yürütürken Filistin’de katil İsrail’in bombalarıyla katledilen çocukları da konuşalım. Çocuklarımızın mutlu, huzurlu bir ülkesi için hep beraber konuşalım diyorum.

Sevgili yurttaşlar, dostlar, kardeşler; 23 Nisan saltanat eliyle halkın yoksulluğa, açlığa, savaşlara, acılara sürüklendiği bir yönetimin bitişi öyküsüdür. Yüz küsur yıl önce bir hasta adam vardı, şimdi bir bitik adam var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi toparlayın, buyurun.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI ERKAN BAŞ (Devamla) – Her türlü hukuksuzluğa, yalana, hırsızlığa rağmen seçimi kaybedince, yenilince aklına gelen ilk sözün “Biz bitti demeden bitmez.” olması bir tesadüf değil. Ülkenin bütün kaynaklarını, zenginliğini, demokratik değerlerini bitirmeye yeminli olanların kendisi bitmeye mahkumdur. Yüz dört yıl önce halk birleşti ve son sözü söyledi; “Bitti.” dedi ve bitti. Şimdi de son sözü emekçi, yoksul halk söyleyecek: “Bizi yoksulluğa, borçlara, adaletsizliğe sürüklediğiniz, gündüzlerinde sömürdüğünüz, gecelerinde aç yattığımız bu düzen bitecek.” Hiç şüphemiz olmasın, halk “Bitti.” diyecek ve bitecek.

Tüm emekçileri halk egemenliğine sahip çıkmak için, başta yasaklanmak istenen Taksim olmak üzere, ülkenin dört bir yanında 1 Mayıs kutlamalarına çağırıyorum. Biz bitti diyeceğiz ve mutlaka bitecek.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi söz sırası, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Önder Aksakal’a aittir.

Sayın Aksakal, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DEMOKRATİK SOL PARTİ GENEL BAŞKANI MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi Demokratik Sol Parti adına saygıyla selamlıyorum.

Küresel emperyalizme karşı dünyanın ilk kurtuluş savaşını yöneten, o günlerde tek bir düşman mermisi dahi değmemiş bu demokrasi mabedine yapılan 15 Temmuz hain darbe kalkışmasındaki bombalı ve silahlı saldırıları tüm bileşenleriyle püskürterek 2'nci kez “gazi”lik ünvanı alan yüce Meclisimizin 104'üncü açılış yıl dönümünü ve Büyük Atatürk'ün tüm dünya çocuklarına armağan ettiği 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı yürekten kutluyorum.

20'nci yüzyılın başında Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve mücadele arkadaşlarının öncülüğünde asil Türk milletinin verdiği Ulusal Kurtuluş Savaşı'yla mazlum halklara örnek olan Türkiye, 21'inci yüzyılın başında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Birleşmiş Milletlerde ortaya koyduğu “Dünya 5'ten büyüktür.” söylemiyle küresel emperyalizmin pençesinden kurtulmak isteyen halklara yeniden cesaret vermiş ve onlara umut olmuştur. Cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılının Türkiye Yüzyılı olması yolunda emin adımlarla ilerlemesinin güvencesi de işte bu Gazi Meclistir.

Değerli milletvekilleri, tam bağımsızlık hedefi doğrultusunda ülkemizde demokrasinin gelişmesi, halkın ekonomik olarak refah ve mutluluğunun artması için yasama organının üyeleri olarak hepimize büyük sorumluluklar düşmektedir. Ülkemiz jeopolitik olarak dünyanın en sıcak bölgesinde yer almaktadır. Egemen güçlerin bölgemiz ve topraklarımız üzerindeki hayal ve hevesleri yüz yıl önceki ihtiras gücüyle bugün de devam etmektedir. Bunu gerçekleştirmek için çok uzun zamandır bölgemizdeki ülkeler karıştırılmakta, insanlar hangi milletten ve inançtan olursa olsunlar ayrımsız katledilmektedir. Artık bu saldırılar günümüzde katliam boyutlarını aşmış, soykırım düzeyine çıkarılmıştır. Günün her dakikasında İsrail terör devletinin Gazze'de yaşayan insanlara yaptığı zulüm haberleriyle karşılaşıyoruz. Öyle ki bu katiller amaçlarına ulaşabilmek için bölgemizi tümünden cehenneme çevirmekten de çekinmeyeceklerini açıkça ilan etmektedirler. Hedef topraklardan biri olan Türkiye içinde de bir karışıklığın altyapısını oluşturmak adına özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizdeki bazı yerel kurumlarımızda millî değerlerimize yönelik kalkışma denemelerine de başlanmış olmaları bunun en açık kanıtıdır.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Yalan söylüyorsun!

DEMOKRATİK SOL PARTİ GENEL BAŞKANI MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Belediye başkanı makam odası ve meclis toplantı salonlarından Türk Bayrağı'nı çıkaranların...

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Yalan söylüyorsun!

DEMOKRATİK SOL PARTİ GENEL BAŞKANI MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – ...bir dakikalık saygı duruşu ve İstiklal Marşı'mızın okunmasından imtina edenlerin...

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Yalan söylüyorsun!

DEMOKRATİK SOL PARTİ GENEL BAŞKANI MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – ...Atatürk'ün ve Cumhurbaşkanının resimlerini kaldırmaya cüret edenlerin...

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Yalan, yalan, yalan!

DEMOKRATİK SOL PARTİ GENEL BAŞKANI MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – ...cumhuriyetin ilanı sonrasında emperyalist kıskırtmalar neticesinde devlete başkaldıran asilerden hiçbir farkı yoktur. Türk milleti olarak topyekûn uyanık olmak durumundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DEMOKRATİK SOL PARTİ GENEL BAŞKANI MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Bölücü terör örgütünün siyasi uzantıları ve onların sözde demokrasi söylemlerine sempatiyle yaklaşanlar eliyle yürütülen bu girişimlere karşı duyarsız kalınmamalı ve en kısa zamanda kadim Türk devleti vaziyet olarak olası zafiyeti mutlaka gidermelidir. Kesintisiz şekilde genişleyerek süren bölücü terörle mücadelemizin yanında bölgemizde yaşanan ve topraklarımıza da sıçratılması riski olan kaosa bir son vermek için İsrail ve Birleşmiş Milletler teşkilatına yönelik olmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen tüm partilerin imzalayacağı bir ateşkes çağrısı metninin “23 Nisan bildirisi” olarak yayımlanmasını öneriyorum.

104'üncü açılış yılımızı kutlarken bu vesileyle cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, tüm şehitlerimizi ve ebediyete irtihal etmiş vekillerimizi yâd ediyorum.

Genel Kurulu, geleceğimizin teminatı çocuklarımızı ve aziz milletimizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aksakal.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, şimdi, Başkanlık Divanı kararında yer almamasına rağmen genel başkanları milletvekili olmayan Meclisteki siyasi partilerimizden söz talep eden milletvekili arkadaşlarımıza kürsüden ikişer dakika söz hakkı vereceğiz.

İlk söz, Demokrasi ve Atılım Partisi adına İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'na aittir.

Buyurun.

DEMOKRASİ VE ATILIM PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA EVRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEVA Partisi adına Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104'üncü yılını ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nızı kutluyorum.

Bugün bu kürsüde bulunmak ve bir kadın vekil olarak bu Meclisin çatısı altında konuşma yapmak benim için büyük bir onur çünkü bu kürsü ve Meclis bu güzel toplum için çok anlamlı ve önemli bir miras ve biz de bu mirasa çok iyi sahip çıkmalıyız. Neden mi? Çünkü millet iradesinin temsil edildiği Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılması bağımsızlık mücadelemiz için en önemli adımlardan biri oldu. Milletimiz o gün kendi geleceğini tayin etme kararlılığını tüm dünyaya ilan etti. Aynı zamanda, Meclisin kurulması kararını veren millet iradesi bu kararı yerine getirmenin yolunu da tarif etti, o da işte bu duvarda yazan yazıda hayat buldu: “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” O günlerde Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde Kurtuluş Savaşı'nı yöneten Gazi Meclisimiz muhalefeti ve iktidarı bir çatı altında topladı; farklı düşünen kesimler arasında inanılmaz demokratik bir tartışma ortamı sağlandı. O dönem işte bu kürsüden vekiller tamamen zıt fikirlere sahip her fikri özgürce ifade ettiler. O dönem hür ifadenin en temel garantörü kürsü dokunulmazlığı ve kürsü masuniyetiydi ve o günün koşullarında farklı bakış açılarına sahip vekiller müzakere ederek çok büyük bir projeye imza attılar; evet, cumhuriyet projesine. Bu Meclis her türlü meselenin demokratik bir şekilde çözümü için her zaman en üst merci oldu. İşte bizim de bu Meclis çatısı altında bu değerli mirası her zaman hatırlayarak hareket etmemiz gerekiyor. Bu mirastan öğrenmemiz gereken önemli bir siyasi terbiye de farklı görüşlerle çatışmak değil, iş birliği yapmak ve müzakere etmek çünkü biliyoruz ki en zor zamanlarda bu cumhuriyetin kurulmasına katkı sunanlar birbirleriyle farklı fikirde olan vekillerdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DEMOKRASİ VE ATILIM PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA EVRİM RIZVANOĞLU (Devamla) – Hemen bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

DEMOKRASİ VE ATILIM PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA EVRİM RIZVANOĞLU (Devamla) – “Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” olarak andığımız bu özel günde çocuklarımıza yapacağımız en büyük iyilik onlara bu güzel mirası kendi davranışlarımızla göstermek ve iyi bir rol model olmaya çalışmak.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve aziz şehitlerimizi minnet, saygı ve rahmetle anıyorum. Çocuklarımızın ve bütün dünya çocuklarının her yıl Ulusal Egemenlik Bayramı'na demokrasi, barış ve mutluluk içinde erişmelerini diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi söz sırası Demokrat Parti adına İstanbul Milletvekili Sayın Cemal Enginyurt'ta.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

DEMOKRAT PARTİ GENEL BAŞKANI ADINA CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – “İzmir'in dağlarında çiçekler açar/Altın güneş orada sırmalar saçar/Bozulmuş düşmanlar yel gibi kaçar/Yaşa Mustafa Kemal Paşa, yaşı/Adın yazılacak mücevher taş.” (CHP sıralarından alkışlar)

Yüz dört yıl önce istakoz yiyerek değil, Maldivler'den poz vererek hiç değil, “Helal parayla aldım.” dediği 600 binlik saatle değil, atın dışkısndaki arpayı temizleyip çorba yaparak cumhuriyeti

kuran Kuvayımilliye evlatlarına selam olsun! (CHP sıralarından alkışlar) O Kuvayımilliye ki hiç kimseyle kıyaslanamaz, kıyaslanamayacaktır, onlar cumhuriyeti kurdular ve “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” dediler. Milletin evlatları olarak biz de o cumhuriyete sahip çıkacağımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Anayasa’ya sadakatle bağlı kalacağımıza namusumuz ve şerefimiz üzerine ant içtik. Öyleyse bu anıma sadık kalarak cumhuriyetin kurucusuna, daha bugün “Putlara sarılmayın, putlara itaat etmeyin.” diyerek Mustafa Kemal Atatürk’e saldıranların karşısında; Mustafa Kemal Atatürk’e “soysuz” diyen soyu bozuk şerefsizlerin karşısında Mustafa Kemal Atatürk’e “kafir ve zalim” diyenlerin karşısında, Türkiye Büyük Millet Meclisi başta olmak üzere cumhuriyetin bütün evlatları olarak sarı saçlı, mavi gözlü dev adam Mustafa Kemal Atatürk’ün yolunda gitmekten onur duyacağız, cumhuriyete ilelebet sahip çıkacağız.

Ne mutlu Türk’üm diyene! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Emek Partisi adına Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir.

Buyurun, söz sizde.

EMEK PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA SEVDÂ KARACA DEMİR (Gaziantep) – Evet, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı; bu ülkenin egemeni olması gereken halkın, çocukların hiç keyfi yok, ben de buraya üç dakikada keyfinizi biraz bozmaya çıktım sevgili hazırun.

Bu Meclis duvarında “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” yazısının şu tarafa bakan kısmında “Egemenlik kayıtsız şartsız sermayenindir.” yazıyor olsa gerek. Meclisi yerli, yabancı tekellerin, büyük sermayenin darphanesi hâline getirdiniz; Sarayın KHK’lerini basıp onaylayan matbaası hâline getirdiniz. Sizin iktidarınızda ulusal egemenlik iddiasından halkın payına düşen tek şey sermayenin artan sömürüsü, yaşamın her alanına sinen, yayılan, egemen olan zorbalık oldu, adaletsizlik oldu, hukuksuzluk oldu.

Bakın, Çocuk Bayramı, öyle mi? Çocuk işçilik yaşı 5’e düştü. AKP’li yıllarda en az 925 çocuk işçi hayatını kaybetti bu ülkede ve yalnızca bu yıl MESEM’lerde sermayeye peşkeş çekilirken ölen çocuk sayısı 10’u aşmış durumda. Sermayenin, sarayın ve tarikatların eğitim komiseri ise çocukları en güvensiz koşullara mahkûm etmek için yeni protokoller peşinde koşuyor zannediyorum, o yüzden kendisi burada değil. Bu ülkede 4’ünde rahleye, 14’ünde tornaya oturttuğunuz yerli ve mülteci çocuklara kurulan ölüm düzeneğinin hesabını vermeden siz Çocuk Bayramı filan kutlayamazsınız. Yirmi yıldır bu ülkede çocuk yaşta evliliği, istismarı teşvik eden, kız çocuklarını eğitimden uzaklaştıran, yoksullaştıran politikalarınız yüzünden bu ülkede 2 milyon çocuk anne var bugün ve siz 6 yaşındaki kız çocuğunun tarikat oluruyla evlendirildiği bir ülkenin iktidarısınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMEK PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA SEVDÂ KARACA DEMİR (Devamla) – Siz Çocuk Bayramı filan kutlayamazsınız! Patronların silinen vergilerinin sadece beşte 1’iyle bütün okullarda bir öğün ücretsiz yemek sağlanabileceğini siz de gayet iyi biliyorsunuz ama bunu tercih etmiyorsunuz. Bakın, okullarda çocuklar birbirlerine “Sandviçinden ısırabilir miyim?” diye sorarken siz istakoz partilerinde doyuyorsunuz ve çocuklardan çaldığınız paraları patronlara aktarıyorsunuz. Bu ülkede ücretini karşılayamadığı için bebeğine menenjit aşısı, rotavirüs aşısı yaptıramayan aileler var. Bu ülkede SMA’lı çocukların ailelerini siz dilenci hâline getirdiniz ve sizin iktidarınız bugün ancak ve ancak çaresiz ailelere el açtırma iktidarı hâline geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMEK PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA SEVDÂ KARACA DEMİR (Devamla) – Siz Kürt çocukları panzerler altında bile bile öldürülürken, ana dilinde konuştuğu için utandırılıp cezalandırılırken bu suçları işleyen devlet görevlilerine payeler veren bir iktidarınız. Siz Çocuk Bayramı filan kutlayamazsınız!

Son bir dakika rica ediyorum.

BAŞKAN – Bakın, herkese adil davrandık. Şimdiye kadar kimse süresini aşmadı. Arkadaşlar, herkese adil davrandık.

Çok teşekkür ediyorum.

EMEK PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA SEVDA KARACA DEMİR (Devamla) – Artı iki dakika verdiğiniz vekiller oldu Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, buyurun tamamlayın.

EMEK PARTİSİ GENEL BAŞKANI ADINA SEVDA KARACA DEMİR (Devamla) – Peki.

Siz Filistinli çocuklar katliama uğrarken İsrail’e “Eyvallah.” deyip savaş tüccarlığına kılıf uydurmaya çalışan suç ortaklarısınız. Filistinli çocukların günahı boynunuzdayken siz Çocuk Bayramı falan kutlayamazsınız. Eğitimden, sağlıktan, gıdadan, oyundan, sanattan, neşeden, gelecekten yoksun çocuklar yarattınız. İşte, böyle koşullar altında 23 Nisan kutlamalarını bir günah çıkarma törenine dönüştürdünüz; bunu kabul etmiyoruz. Çocuklarımızı açlık, yoksulluk, eğitimsizlik, kölelik ve geleceksizlikle damgalayan bu düzende çocuklara en büyük hediyemiz gelecek için mücadele olacak. Sarayın ve sermayenin egemenliği bitecek, çocukların yüzü ancak öyle gülecek. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, sadece kayıtlara geçmesi açısından ifade etmek isterim ki hakikaten, tamamen hezeyanlardan müteşekkil bu konuşmayı tümüyle reddettiğimizi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104’üncü yıl dönümü dolayısıyla ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nın kutlanması ile günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla yapılan konuşmalar böylece tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin sırasıyla görüşülmesi amacıyla 24 Nisan 2024 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.57

IV.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, TBMM TV'nin TBMM faaliyetleri dışında yayınlanan programlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/10154)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Yunus Emre
İstanbul Milletvekili

Meclis TV, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin çalışmalarının yayınlanması için kurulan, halkın parlamentoyu canlı izleme ve yasa yapımı sürecine ilişkin olarak doğrudan bilgi almasına olanak sağlayan kamu yayıncılığı yapmaktadır. Meclis TV bir anlamda vatandaşın denetim, katılım ve karar süreçlerine katkı sağlamaktadır.

Ulusal egemenliğimizin ve demokrasinin en önemli simgesi olan TBMM çalışmalarının milletimize ulaştırılmasında çok büyük bir görevi yerine getiren Meclis TV aynı zamanda; Genel Kurul toplantıları, siyasi partilerin grup toplantıları, milletvekillerinin faaliyetleri ve komisyonların çalışmaları yanında tarihimize yer vermektedir. Ulusal Kurtuluş Savaşı'mıza, Türkiye Cumhuriyeti'mizin kuruluş temellerine ve Meclis'in yapım süreçlerine ışık tutan tarihi bilgi ve belgeselleri kısıtlı sürelerle de olsa halkımıza sunmaktadır.

Bu anlamda Meclis TV'nin, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girdiğimiz bir dönemde ülkemizin kurtuluşunda ve kuruluşunda yaşanan askeri, tarihi ve siyasi olayların milletimize aktarılmasında yapacağı yayıncılık hizmeti, tarih bilinci ve parlamenter demokrasinin güçlenmesi açısından da öğretici ve anlamlı olacaktır.

Bu bağlamda;

1. Meclis TV'nin TBMM faaliyetleri dışında yayınlanan programları nasıl ve kimler tarafından belirlenmektedir?
2. Meclis TV'nin, önümüzdeki dönemde Meclis faaliyetleri dışındaki zamanlarda yayınlanmak üzere planladığı programlar nelerdir?
3. Başkanlığınızda, Meclis TV yayıncılığı üzerindeki süre kısıtlanmasının giderilmesine yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır – yapılacak mıdır?
4. Meclis TV'de TBMM faaliyetleri dışında yayınlanan program ve belgesellerin izlenirliği ölçülmüş müdür?
5. Ulusal Kurtuluş Savaşı'mıza, Türkiye Cumhuriyeti'mizin kuruluş temellerine ve Meclis'in yapım süreçlerine ışık tutan belgesellerin çoğaltılması ve yayın sürelerinin artırılmasına yönelik çalışmalar planlanmakta ya da yapılmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- **1412784**
Konu : Soru Önergesi

19.04.2024

Sayın Yunus EMRE
İstanbul Milletvekili

İlgi : 01.03.2024 tarihli ve 7/10154 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM TV'nin TBMM faaliyetleri dışında yayınlanan programlarına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:
1- Soru Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

EK-1

CEVAPLAR:

Cevap 1.- TBMM TV'nin yayınları; Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 15. maddesi, TBMM İçtüzüğü, TBMM Televizyonu Yönetmeliği hükümleri ile mevcut teamül ve uygulamalar çerçevesinde TBMM Başkanlığı ile TRT Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol çerçevesinde sürdürülmektedir. TBMM TV'de yasama faaliyetleri dışında yayınlanan belgesel ve programlar, yayıncılık akışına göre ilgili mevzuat, mevcut teamül ve uygulamalar çerçevesinde aynı şekilde yürütülmektedir. Halen yayınlanmakta olan “Demokrasinin Yüzleri” adlı program bunun son örneğidir. “Demokrasinin Yüzleri”, eski bakan ve milletvekillerinin anlatımlarıyla yakın tarihe ışık tutmaktadır. Türk siyasi hayatındaki gelişmeleri siyasetin içinden gelen isimlerle sözlü tarih formatında izleyicilere aktaran programda geçmiş dönem milletvekillerinin hayat hikâyeleri, siyasi mücadeleleri ve Türk siyasi tarihindeki kırılma dönemlerine ilişkin şahitlikleri her hafta yeni bir bölümle izleyiciyle buluşmaktadır. Ayrıca komisyonlara ilişkin haberler, siyasi parti grup toplantılarının özetleri ile tüm milletvekillerinin basın toplantıları Genel Kurul çalışmalarına verilen aralarda yayınlanmaktadır.

Cevap 2.- 28. Dönem milletvekillerinin günlük siyasetin dışındaki anılarının ve mesleki bilgilerinin anlatılacağı programın hazırlıkları başlamış olup; şair milletvekilleri, bestekâr milletvekilleri ve öğretim üyesi milletvekilleriyle alanlarına ilişkin program hazırlıkları yapılmaktadır. Ayrıca TRT ve kamu kurumlarındaki programlar ile yayınların çeşitlendirilmesi planlanmaktadır.

Cevap 3.- TBMM TV'nin yayınları TBMM Başkanlığı ile TRT Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol çerçevesinde sürdürülmektedir. Protokolde belirlenen süreler müddetince çalışmalar TRT 3 üzerinden yayınlanmakta; protokol süresini aşan Genel Kurul çalışmaları TBMM TV internet yayını üzerinden çalışmanın bitimine kadar naklen yayınlanmaktadır.

Cevap 4.- Kamu yayıncılığı yapan TBMM TV, reyting kaygısı olmayan, reklam yayınlamayan bir kanaldır. Reyting ölçümü reklam alan kanallarca yaptırılmaktadır. Yasama faaliyetleri dışında yayınlanan program ve belgesellerin de izlenme oranlarının yine vatandaşlarımızdan gelen olumlu görüşler doğrultusunda oldukça yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Cevap 5.- Genel Kurul çalışmalarının canlı yayınlandığı, TBMM'deki diğer yasama ve denetim çalışmalarıyla parlamenter diplomasiye ilişkin faaliyetlerin haberlerinin yapılarak ekrana yansıtıldığı TBMM TV'de önümüzdeki dönemlerde program ve belgesel çeşitliliğinin artırılmasına ilişkin planlamalar ve çalışmalar devam etmektedir. 10 Aralık 1994 tarihinde deneme yayınlarına başlayan TBMM TV, TBMM'nin yasama, denetim ve parlamenter diplomasiye ilişkin çalışmalarının yanı sıra; Çanakkale Zaferi, Ulusal Kurtuluş Savaşı, TBMM'nin açılış süreci, TBMM'nin açılışı, Cumhuriyetin ilanı, İstiklal Marşı'nın kabulü, Cumhuriyetin ilanı sonrasında yaşanan ekonomik, kültürel, askeri, siyasal ve tarihi gelişmeler ile ilgili belgesel ve programlar da yayınlamaktadır.

Özellikle TBMM'nin açıldığı 23 Nisan'da özel yayın yapan TBMM TV; Meclis-i Mebusandan Büyük Millet Meclisine, Meclis ve Milli Mücadele, Milli Mücadelede Kadın Kahramanlar, Milli Mücadele Döneminde Ankara, Milli Mücadele Mitingleri, Cumhuriyet, Gazi Mustafa Kemal Atatürk, İlk Kadın Milletvekilleri, Ankara'nın Başkent Oluşu, TBMM Binaları gibi çok sayıda belgeseli ekranlara getirmiş ve getirmeye devam etmektedir.

